

Església de Tarragona

Butlletí Oficial de l'Arquebisbat

Núm. 12

Desembre 2010

ESGLÉSIA DE TARRAGONA

BUTLLETÍ OFICIAL DE L'ARQUEBISBAT

12

Tarragona, desembre de 2010
3a època. Núm. 449

Secció oficial

Sr. Arquebisbe

Decrets

- Convocatòria a les eleccions a la renovació dels membres del Consell del Presbiteri..... 456
- Convocatòria a les eleccions per al Consell Pastoral Diocesà, per als estaments eclesials segons base territorial i segons modalitat de vida consagrada 456

Cartes

- Pregària per la vida de les criatures que han estat engendrades i encara no han nascut..... 457
- Felicitacio del Nadal als missioners i missioneres..... 458
- Paraules en la presentació de la *Miscel·lània Mn. Miquel Barbarà* 459
- Escrit relatiu a la Sagrada Família de Natzaret..... 461

Als Quatre Vents

319. Benvingut a Catalunya 464
320. El sexe com a do de Déu 465
321. La veritat, costi el que costi..... 466
322. No només per a lladres 467
- Activitats del mes de novembre de 2010 468

Secretaria General i Cancelleria

- Nomenaments del mes de novembre de 2010 472

Convocatòries

- A la reunió n. 19 d'arxiprestos..... 472
- A la reunió n. 18 del Consell Pastoral Diocesà..... 473

Temes tractats

Reunió n. 199 del Consell Episcopal.....	474
Reunió n. 200 del Consell Episcopal.....	475
Reunió n. 19 d'arxiprestos.....	475
Reunió n. 201 del Consell Episcopal.....	476

Secció informativa

Crònica de la presentació de la <i>Miscel·lània mossèn Miquel Barbarà</i> ..	477
--	-----

Necrològiques

Mn. Josep M. Mitjans Figueras, pvre.....	478
Mn. Josep M. Serra Cavallé, pvre.	479

Visita del Sant Pare a Barcelona

Sant Pare

Homilia en la consagració de l'església de la Sagrada Família de Barcelona.....	481
Àngelus a la façana del naixement	484
Visita a l'Obra Beneficosocial del Nen Déu.....	485
Audiència general del dia 10 de novembre de 2010	487

Sr. Arquebisbe

Impressions d'un viatge - I. Santiago de Compostel·la.....	490
Impressions d'un viatge - II. Barcelona	491

Conferència Episcopal Tarraconense

Agraïment al sant pare Benet XVI per la seva visita pastoral.....	492
Carta del President de la CET, d'agraïment al Sant Pare per la seva visita apostòlica	494

Secretaria d'Estat de la Santa Seu

Carta de resposta a l'agraïment manifestat.....	495
---	-----

Secció documental

Sant Pare

- Missatge amb motiu de la Jornada Mundial del Malalt 2011. 496
Missatge per a la celebració de la Jornada Mundial de la Pau
2011..... 498

Secció bibliogràfica

- Miscel·lània mossèn Miquel Barbarà Anglès. Aportació a la història de l'arxidiòcesi de Tarragona: entre dos postconcilis 1969-2009..... 508*

(56 p.)

Redacció i Administració: Pla de Palau, 2. Telèfon: 977 23 34 12. 43003 Tarragona

Portada: Seminari Conciliar Pontifici de Tarragona.

Edifici de corrent historicista de llenguatge neogòtic construït a finals del s. XIX

Fotografia: Departament per als mitjans de comunicació social de l'Arquebisbat de Tarragona

---

Dip. Legal: T. 2 – 1958

Indústries Gràfiques Gabriel Gibert. C/ Cartagena, 12. Tel. 977 22 45 58. 43004 Tarragona

Composició i muntatge del text: Secretaria General i Cancelleria

Publicitat: Arquebisbat de Tarragona - Secretaria General - Tel. 977 23 34 12 ext. 212 (Montserrat)

secció oficial

Sr. Arquebisbe

DECRET

d'11 de novembre de 2010 pel qual es convoquen eleccions a la renovació dels membres del Consell del Presbiteri

Havent-se de renovar els membres del Consell del Presbiteri d'aquesta arxidiòcesi de Tarragona (CIC c. 501 §1 i article 6.1. dels Estatuts del Consell del Presbiteri),

Atès el que disposen els canons 495-502 del Codi de Dret Canònic i els Estatuts del Consell del Presbiteri vigent a la nostra arxidiòcesi,

PEL PRESENT DECRET dispenso que la Residència coral, els rectors i vicaris dels arxiprestats de l'arxidiòcesi, els preveres que no tenen cap ministeri parroquial a l'arxiprestat de Tarragona Centre i els religiosos preveres o membres de societats de vida apostòlica no adscrits a parròquies procedixin, fins al proper dia 17 de desembre, a la presentació de la persona que proposen com a representant respectiu en el Consell del Presbiteri per al proper trienni, atenent-se al que determinen els articles dels Estatuts vigents relatius a aquest tema.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.

Davant meu,

Rosalía Gras Minguella

Secretària general i cancellera

DECRET

d'11 de novembre de 2010 pel qual es convoquen eleccions per al Consell Pastoral Diocesà, per als estaments eclesials segons base territorial i segons modalitat de vida consagrada

Havent estat nomenats per a un quadrienni els consellers del Consell Pastoral Diocesà elegits pels estaments eclesials segons base territorial —preveres, diaques i laics i laiques— i segons modalitat de vida religiosa —religiosos i religioses,

Atès el que estableixen els Estatuts del referit Consell Pastoral Diocesà en els articles 4.1 i 4.5, en relació amb les eleccions d'aquest organisme diocesà,

PEL PRESENT DECRET dispo que les vicaries episcopals, els arxiprestats, les comunitats de vida consagrada i els diaques permanents procedeixin, fins al proper dia 17 de desembre, a la presentació de la persona que proposen com a respectiu representant en el Consell Pastoral Diocesà per al proper quadrienni, atenent-se al que determinen els articles dels Estatuts vigents relatius a aquest tema.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.

Davant meu,

Rosalía Gras Minguella

Secretària general i cancellera

CARTA

relativa a la pregària per la vida de les criatures que han estat engendrades i encara no han nascut

Als preveres i diaques, religiosos i religioses, laiques amb missió pastoral, membres d'instituts seculars i fidels laics i laiques de l'arxidiòcesi de Tarragona

Estimats tots en el Senyor Jesús ressuscitat,

El proper 27 de novembre, dissabte, el sant pare Benet XVI celebrarà, amb les primeres vespres del primer Diumenge d'Advent, una solemne vetlla per la vida de les criatures que han estat engendrades i encara no han nascut.

El diumenge dia 14 de novembre, en la pregària de l'àngelus, el Papa animava tota l'Església a pregar per aquesta intenció. En concret, deia que junt amb les Esglésies particulars de tot el món, invitava les parròquies, comunitats religioses, associacions i moviments a unir-se a aquesta pregària. I afegia: «El temps de preparació per al Nadal és un moment propici per a invocar la protecció divina sobre tot ésser humà cridat a l'existència, també com un agraïment a Déu pel do de la vida rebuda dels nostres pares.»

La defensa de la vida, des del naixement fins a la mort natural, és una urgència en aquests moments. Ens ho deia el Papa en la dedicació de la

Sagrada Família, animant-nos a defensar la vida dels fills com a sagrada i inviolable des del moment de la concepció, i que l'Església s'oposa a totes les formes de negació de la vida humana.

Per a unir-nos a la pregària de tota l'Església en aquesta qüestió, us animo, cadascú segons pugui, a organitzar a la parròquia, comunitat, moviment i associació, una pregària per la vida dels qui han estat engendrats i encara no han nascut, si és possible amb l'adoració eucarística: pot ser la mateixa que feu setmanalment amb l'exposició del Santíssim Sagrament, o introduir la petició dins la pregària dels fidels en les misses d'aquell dissabte 27 al vespre o del diumenge dia 28, o organitzar una vetlla de pregària el mateix dissabte, dia 27, al vespre.

Aquella tarda-vespre estaré confirmant a la Parròquia de Santa Coloma de Queralt. Des d'allí m'uniré a les vostres pregàries.

Amb tot el meu afecte, la meva benedicció,

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Tarragona, 15 de novembre de 2010

CARTA

de felicitació del Nadal als missioners i missioneres

«Quina alegria quan em van dir:
Anem a la casa del Senyor.»
(Salm 121,1).

*A tots els sacerdots, religiosos i religioses,
laics i laiques de l'arxidiòcesi de Tarragona que sou a les missions*

Molt estimats en el Senyor. Pau i bé!

Us escric aquesta carta el primer diumenge d'Advent: vosaltres sou sempre els primers a qui felicito el Nadal. Les paraules del salm responsorial d'aquest diumenge ens donen el to que ha de tenir tot aquest temps de preparació de la gran festa de Nadal. Anem, sí, a la casa del Senyor, a la cova de Betlem, al lloc humil i senzill que Déu va escollir per a venir a aquest món.

Tenim encara molt viva la vinguda del sant pare Benet XVI a Santiago de Compostel·la i a Barcelona: he tingut la sort de poder-lo acompanyar molt de prop i de gaudir a tots dos llocs de la seva presència i de les seves paraules. La dedicació del temple de la Sagrada Família ha estat sens dubte un moment que espero que marqui un abans i un després. Podem ben dir que el nostre Antoni Gaudí s'hi ha lluit: aquell és un monument

d'art però també de fe, d'amor a Déu. Preguem perquè sigui de veritat un lloc d'evangelització, d'enfortiment i de retrobament de la fe per a moltes persones. Com deia el Sant Pare, la bellesa del temple ens ha de portar a la Bellesa, que és Déu; la llum extraordinària que té aquest temple de la Sagrada Família ens ha de portar a la Llum del món, que és el Crist.

Estem també en aquests moments fent els preparatius per a la Jornada Mundial de la Joventut que al mes d'agost tindrem a Madrid, també amb el Papa. Però abans, la nostra arxidiòcesi serà «diòcesi d'acollida» per als joves que vinguin a celebrar aquesta Jornada. En concret, esperem, dels dies 11 al 15 d'agost, prop de 7.000 joves que vénen de catorze països i diòcesis diferents: de la República Txeca, de les diòcesis de Torí, d'Avignon, de Namur... i també esperem joves d'algun país d'Amèrica. Pregueu perquè molts joves de la nostra arxidiòcesi s'animin a viure intensament aquestes Jornades i donin molts fruits de santedat i de compromisos de formar les diferents vocacions que hi ha en l'Església, també de missioners.

Voldria aquests dies estar molt a prop de cadascun de vosaltres. Davant del pessebre us tindrè molt presents. Com diem a la nostra terra, que tingueu un *bon* i *sant* Nadal i un *feliç* any nou, ple dels goigs del Senyor. Estic sempre a la vostra disposició. Amb molt d'afecte us envio la meva benedicció.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Tarragona, 28 de novembre de 2010

PARAULES

en la presentació de la Miscel·lània Mn. Miquel Barbarà Anglès. Palau arquebisbal, 12 de novembre de 2010

Molt estimat Mn. Miquel, Cardenal Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona. Mn. Francesc Manresa i Mn. Joaquim Claver, que heu glossat tan bé la figura de Mn. Miquel en el llibre que avui presentem. Una salutació molt cordial a tots vosaltres, preveres, familiars i amics que heu vingut per participar en aquest entranyable acte.

Estem aquí reunits per a presentar un llibre dedicat a Mons. Miquel Barbarà Anglès que recull els primers 40 anys de treball en el nostre Arquebisbat. He dit els primers, perquè Mn. Miquel continua treballant per a l'Arquebisbat, és a dir, per a l'Església de Tarragona, i a través d'ella per a l'Església de Catalunya i l'Església universal, amb tasques com són les de degà del Capítol de la Catedral, capellà de la Comunitat de les Oblates del Santíssim Redemptor, director en funcions del Museu Diocesà, direc-

tor del Secretariat Diocesà de Música Sacra, prefecte de la Congregació de la Puríssima Sang, i tants altres encàrrecs que se li encomanen, sempre disposat a assumir tasques, no sempre agradables, que accepta amb ganes de servir i de ser útil.

Gràcies, Mn. Miquel, per la teva disponibilitat. Voldria deixar constància del meu agraïment a la teva persona pel gran servei que has fet a l'arxidiòcesi durant tants anys, i per l'ajut que m'has prestat i em prestes en aquests ja sis anys d'estar entre vosaltres. Com t'escrivia fa un temps, des d'aquell dia de finals de juliol de 2004, al cap de pocs dies del meu nomenament, en què ens vam conèixer dinant a les Fonts de Can Sala —junt amb el Sr. Cardenal, aleshores arquebisbe de Tarragona, i Mn. Joaquim Claver, secretari general i canceller—, quantes coses han passat! Començant per l'ordenació episcopal i continuant pels centenars d'entrevistes i més de 150 reunions del Consell Episcopal, sense comptar els missatges electrònics i tantes i tantes estones compartides.

Són moltes les coses que l'arxidiòcesi de Tarragona et deu i jo personalment també. Agraeixo la teva lleialtat, el teu sentit eclesial, l'ajuda inestimable en tantes situacions complicades, amb la teva llarga experiència i el teu saber fer. Agraeixo la teva sinceritat en tot moment, el fet de dir-me les coses. Agraeixo el teu gran amor a la nostra arxidiòcesi, a la qual has dedicat el millor de la teva vida i continues estimant-la i treballant per ella.

Aquest llibre, fet en ocasió de deixar el càrrec de vicari general, és en primer lloc un recull de molts dels teus escrits, alguns d'ells mai no publicats. I també l'ocasió de recollir d'alguna manera la història de la nostra arxidiòcesi en aquests últims 40 anys. Com molt bé diu el subtítol de la Miscel·lània, és una «aportació a la història de l'arxidiòcesi de Tarragona: entre dos postconcilis 1969-2009».

Es parla molt, avui dia, de memòria històrica. Les institucions de l'Església, en primer lloc les diòcesis, han de recollir i no deixar que es perdin els documents. El treball d'arxiu és important per a entendre els temps passats i per tant viure el present. Però a mi em sembla que junt amb la importància de guardar molt bé tota la documentació, tan variada, cal també fer una reflexió sobre el que significa tot aquest material, i deixar-ho per escrit. En aquest llibre hi ha un esperit, un desig de plasmar el gran esforç que es va fer perquè el concili Vaticà II entrés de ple a la nostra arxidiòcesi, i diria que, des de la Primada, a tota l'Església que peregrina a Catalunya. I, com moltes vegades m'ha dit Mn. Miquel, han estat moltes les idees que la resta de diòcesis d'Espanya han copiat literalment del que s'ha fet a casa nostra. Aquest esperit, aquesta reflexió sobre tants fets històrics, és sens dubte un mèrit d'aquest llibre i per tant de la persona a ell dedicat, Mn. Miquel.

I voldria dir també d'una manera molt especial, que és un llibre de Mn. Joaquim Claver: gairebé no trobareu el seu nom; s'ha de mirar a peu de pàgina per a trobar qui és la persona que ha esmerçat centenars d'hores per a compilar-lo, posant tot el seu saber fer, el seu esperit de treball, el seu amor a l'arxidiòcesi i al nostre país: gràcies de tot cor, Mn. Joaquim, per una feina tan ben feta i que serà sens dubte de gran profit per a molta gent i estic segur que esperonarà altres escrits semblants en altres diòcesis.

No vull deixar de fer referència aquí al viatge del sant pare Benet XVI a Santiago i a Barcelona, a Catalunya. Tots esperem que aquesta visita tingui un abans i un després per a tots nosaltres, per a les nostres comunitats cristianes, per a la nostra Església que peregrina a Catalunya. Els missatges i els gestos que el Sant Pare ens ha deixat ens donen pautes per a fer una embranzida a l'evangelització, tasca primera i fonamental i en la qual tots estem compromesos.

Mn. Miquel: hem gaudit junts de moltes coses boniques, com els viatges a Roma per a la imposició del pal·li i el cardenat de l'arquebisbe Lluís, i tants moments inoblidables de l'Any Jubilar. I diumenge passat junts vam concelebrar amb el Sant Pare a la Sagrada Família de Barcelona. Van ser uns moments intensos que no oblidarem.

Em deixo al tinter moltes coses sobre Mn. Miquel que queden en el record i en l'acció de gràcies a Déu per haver-les compartit junts. Continuarem treballant, portant endavant la tasca apassionant de servir a tots els fidels de l'arxidiòcesi metropolitana i primada, servint únicament Déu per damunt de tot, i en ell i per ell els germans. Moltes gràcies.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

ESCRIT

publicat al dors dels Goigs a la Sagrada Família, editats pels Gogistes Tarragonins

LA SAGRADA FAMÍLIA DE NATZARET

Quan a les darreries de l'any 1883 Antoni Gaudí es va fer càrrec de la continuació del projecte de l'Associació Espiritual de Devots de Sant Josep, que inicialment havia estat encomanat a l'arquitecte Francesc de Paula del Villar i Lozano, no podia imaginar que, d'alguna manera, la construcció d'aquest temple imponent acabaria construint-lo ell mateix. Efectivament, va ser durant els anys en què es va dedicar en cos i ànima al seu projecte que Gaudí es va deixar catequitzar per aquella mateixa obra que ell havia ideat i que avui dia també serveix per a evangelitzar tots aquells que, dels

quatre punts cardinals, s'atansen per a descobrir aquesta meravella, veritable evangeli escrit en pedra.

Ho va expressar molt bé el Sant Pare amb les seves paraules durant l'àngelus, des de la façana del naixement: «Imbuït de la devoció a la Sagrada Família de Natzaret, que va difondre entre el poble català sant Josep Manyanet, el geni d'Antoni Gaudí, inspirat en l'ardor de la seva fe cristiana, va aconseguir convertir aquest temple en una lloança a Déu feta amb pedra. Una lloança a Déu que, com el naixement de Crist, tingués com a protagonistes les persones més humils i senzilles. En efecte. Gaudí, amb la seva obra, pretenia portar l'evangeli a tot el poble. Per això va concebre els tres pòrtics de l'exterior del temple com una catequesi sobre Jesucrist, com un gran rosari, que és l'oració dels senzills, en el qual es poden contemplar els misteris de goig, de dolor i de glòria de nostre Senyor.»

La basílica de la Sagrada Família és un monument únic al món: per la seva bellesa, per la seva arquitectura, per la seva simbologia i pel geni que el va idear. Hem de donar gràcies a Déu per aquesta visita del sant pare Benet XVI a la nostra terra; ha estat una benedicció i, per a moltes persones —i ara penso en els malalts, els nens, els joves i les famílies— una ocasió única i irrepetible, un veritable *kairós* que deixarà una petjada profunda en tots aquells que, malgrat les incomoditats i les circumstàncies adverses, ho vam viure com un do del Senyor.

En aquesta visita, el Papa ha parlat amb claredat i valentia i ens ha recordat un cop més quins són els valors fonamentals que cal defensar, valors que —no ho podem oblidar— han estat els pilars de la cultura i de la societat europea durant segles: la vida humana i la família, valors tots dos íntimament lligats i inseparables, tal com ho afirma Benet XVI: «L'amor generós i indissoluble d'un home i una dona és el marc eficaç i el fonament de la vida humana en la seva gestació, en el seu infantament, en el seu creixement i en la seva fi natural. Només on hi ha l'amor i la fidelitat, neix i perdura la vertadera llibertat.»

La veritable llibertat de la humanitat no es mesura per la quantitat de coses que som capaços de fer, sinó per l'amor i entrega amb què les fem. L'acte d'amor més gran, i més lliure que mai ha estat fet és el lliurament de Jesucrist, el Fill de Déu encarnat, mort a la creu i ressuscitat.

Sobre la simbologia de la basílica de la Sagrada Família els especialistes han escrit moltes i encertades pàgines en les quals queda ben palesa l'espiritualitat i la intenció de Gaudí de posar l'art i la tècnica al servei de l'evangelització. Evidentment la història de la nostra Església catalana no podia restar lluny d'aquesta simbologia: al cap i la fi, ¿no són, aquestes, les nostres arrels, que ens empelten al tronc de l'Església estesa d'Orient a Occident? A la Sagrada Família hi ha un nexa d'unió del passat amb el

present i amb el futur, però no només això, sinó també de Catalunya amb el món, hi ha una vocació d'universalitat en un monument creat per algú que se sap profundament català i que estima la seva terra, la seva cultura, la seva llengua, la seva història, la Mediterrània.

Per això dins de la basílica trobarem les diòcesis catalanes representades en altres tantes columnes juntament amb els Apòstols, dels quals els bisbes són els successors. Per altra banda la llum, que ve del cel i que omple i dóna vida a l'interior del temple, hi entra també filtrada pels vitralls dels finestrals, on hi ha representats tota una munió de sants, entre els quals, com no podia ser d'altra manera, hi ha representats sant Fructuós, santa Tecla i sant Magí, en clara referència a les nostres arrels. No podem oblidar que, gràcies al testimoniatge dels nostres sants i màrtirs, la fe ha arribat fins nosaltres que tenim avui l'obligació ineludible de transmetre-la als qui no coneixen el Crist i a les generacions futures.

La nostra missió, de tots, és donar testimoniatge de Crist, de la nostra fe, amb la nostra vida i amb les nostres paraules. Si volem mostrar al món —al nostre, al de més a prop, al de cada dia— el rostre de Déu, no hi ha cap altre camí que el de l'amor, el camí d'una vida lliurada —de mil maneres diferents— amb generositat, fruit d'una intensa vida interior —pregària, contemplació, meditació, estudi de la Paraula— a la qual tots som cridats. A hores d'ara, de la mateixa manera que en els inicis de l'Església, ens cal ser autèntics. Si els primers cristians eren coneguts i identificats per l'estimació mútua, en la nostra societat actual egoista, hedonista i individualista, la nostra identificació ha de ser la mateixa.

Que ens serveixi l'exemple de la Sagrada Família de Natzaret com a testimoni i escola per a nosaltres d'amor, de pregària, de servei, d'humilitat, d'obediència i de treball, de model d'una nova humanitat que cal donar a llum i que ha de transformar el nostre món i la nostra societat. Com en el passat recent, ens calen molts fills de l'Església decidits a dedicar les seves vides a l'ensenyament, a la beneficència o a la cura dels malalts i discapacitats. Inspirats en el seu exemple, se'ns demana que socorrem sobretot els més petits i necessitats, donant-los el millor de nosaltres mateixos. En aquest camí la família és primordial: cal recuperar la dignitat i el valor primordial del matrimoni i de la família, esperança de la humanitat i bressol de la vida humana, des dels seus inicis fins a la seva fi natural.

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Tarragona, 28 de novembre de 2010, primer diumenge d'Advent

ALS QUATRE VENTS

319. BENVINGUT A CATALUNYA!

7 de novembre de 2010

El diumenge 7 de novembre de 2010 és un dia gran que quedarà en el record dels catalans. Benet XVI ha volgut fer-se present a Barcelona per a consagrar el temple de la Sagrada Família, que està en el cor de tots. És una construcció que necessita del pas dels anys per fer-se realitat, sorgida de la devoció a sant Josep i feta possible gràcies a milions de donacions anònimes al llarg del temps.

Amb aquest gest el Papa segueix les petjades del seu antecessor, que va voler resar l'àngelus a la Sagrada Família el 7 de novembre de 1982. Aquell dia, davant una climatologia adversa que va provar la fe i la generositat de centenars de milers de persones, primer a Montserrat i després a Barcelona, Joan Pau II es va referir a «aquest magnífic temple degut a la inspiració d'una ànima particularment sensible a tot allò eclesial, com el P. Josep Manyanet i Vives, i obra d'art del genial mestre Antoni Gaudí».

Joan Pau II va dir que Barcelona, «cap i casal», és admirada al món pel seu dinamisme, pel seu ànim acollidor vers gentes originàries d'altres regions d'Espanya, i per obrir-se a la fraternitat cristiana. I va afegir que el temple de la Sagrada Família recorda «una altra construcció feta amb pedres vives: la família cristiana, cèl·lula humana essencial, on la fe i l'amor neixen i es cultiven sense parar».

Tant de bo que la visita de Benet XVI sigui un impuls a la tan necessària revitalització de la família cristiana, i, amb ella, de l'espiritualitat de Catalunya. El nostre país té arrels cristianes que els bisbes de Catalunya vam voler posar de relleu en un conegut document. Però les arrels no són suficients si no es deixa créixer l'arbre, i necessitem que la nostra fe es converteixi en un arbre gegant que pugui fer ombra a tots els qui cerquin descans al seu costat en l'atrafegada societat de la nostra època, i que produeixi els fruits de pau i de fraternitat tan necessaris.

Benet XVI és un Papa que uneix a la seva qualitat de pastor d'ànimes —servent dels servents de Déu— una gran visió, que tot el món reconeix, sobre el pensament modern, amb els seus encerts i errors. Amb Dostoievski creu que «només la bellesa salvarà el món», entenen que la bellesa surt en últim terme de la mà del Creador, que va fer cel i terra. Avui s'emocionerà contemplant l'obra de Gaudí, que també aspirava a la bellesa, que prenien de la naturalesa i de la inspiració de la seva ànima en oració recollida davant el sagrari. Benvingut, Benet XVI, a aquesta terra nostra!

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

320. EL SEXE COM A DO DE DÉU

14 de novembre de 2010

Reprement els comentaris que estic dedicant als Deu Manaments, avui correspon fixar-me en el sisè i el novè, que adverteixen sobre l'orientació correcta del gran do que és el sexe i dels mals que comporten la luxúria i la concupiscència.

«No cometis adulteri», manava ja l'Antiga Llei, segons referències explícites a Èxode 20,14 i a Deuteronomi 5,18. És un manament que Crist va superar en la seva formulació expressant-se d'aquesta manera: «Ja sabeu que es va dir: "No cometis adulteri." Doncs jo us dic: "Tothom qui mira la dona de l'altre amb desig de posseir-la, ja ha comès adulteri amb ella en el seu cor» (Mt 5,27-28).

Quan Joan Pau II va pronunciar aquesta frase en una de les seves allocucions, no van faltar diaris que la van posar com a titular, i tampoc els qui es van escandalitzar, per desconeixement de les Escripures i per una interpretació errònia de les seves paraules. El missatge de Jesús no té res a veure amb el puritanisme, sinó amb el desig de posar en relleu una cosa a la qual el Papa mateix va dedicar més d'un centenar d'intervencions en el seu pontificat: a la importància d'integrar el sexe a la persona.

Avui es parla molt de sexe. El predicador americà Fulton Sheen va escriure: «A l'Anglaterra victoriana es pretenia que el sexe no existia. La modernitat pretén que no hi ha res més.» És clar que existeix aquest do diví pel qual Déu va voler que s'expressés l'amor conjugal i a través del qual les persones participen del poder creador de la vida. «La unió de l'home i la dona en el matrimoni» —assenyala el Catecisme de l'Església catòlica— «és una manera d'imitar en la carn la generositat i la fecunditat del Creador.»

La tradició de l'Església ha entès el sisè manament com referit a la globalitat de la sexualitat humana i ha fet pedagogia de la llibertat humana ensenyant que la castedat implica un «aprenentatge per al domini de la qual ningú no està exempt.» D'aquesta manera s'entén també que l'acte sexual ha d'estar lligat a la donació matrimonial i estar obert a la vida, rebutjant qualsevol dissociació que pot establir-se en nom exclusivament del plaer com a guia màxima o única.

El novè manament complementa el sisè en rebutjar la cobdícia que porta desitjar la dona del proïsme així com també els seus béns. Ens crida a purificar el cor, a una puresa d'intenció vista de manera positiva tant en la nostra vida personal com en les relacions socials. Llavors es descobreix que l'anomenada «permissivitat de costums» es basa en una concepció errònia de la llibertat humana, ja que encadena la ment i el cor als apetits inferiors i als vicis i estableix un desordre en l'ésser que porta a la infelicitat.

L'Església no tem ser acusada de retrògrada en parlar d'aquests temes. Sap el que es juga i que ha de parlar en veritat al marge d'una popularitat immediata o de la persecució de determinada imatge. La sexualitat és una benedicció divina a la qual hem de correspondre des del respecte i la gratitud.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

321. LA VERITAT, COSTI EL QUE COSTI

21 de novembre de 2010

A l'avió que va conduir Benet XVI a la Gran Bretanya el passat mes de setembre, un periodista va preguntar al Papa: «Què es pot fer perquè l'Església sigui més atractiva per a tothom?» La resposta va ser: «Una Església que busqués sobretot ser atractiva estaria en el camí equivocat, perquè l'Església no treballa per a ella mateixa. Està al servei d'un altre [...]. Serveix per a fer accessible l'anunci de Jesucrist.» L'Església no pot renunciar a anunciar la veritat, costi el que costi, i en la història són innombrables els casos en què aquesta actitud ha comportat perdre la pròpia vida.

Fidel a aquesta idea, Benet XVI va parlar clarament a la Gran Bretanya de totes les qüestions, sense preocupar-se per com es prendrien les respostes, sinó en la seva relació amb la veritat profunda que ha d'ensenyar l'Església. I així va ser percebut per alguns diaris que, després del viatge, van ressaltar el valor del Papa a afrontar les grans controvèrsies del nostre temps.

Em sembla que portar aquí aquesta recent experiència del vicari de Crist pot ajudar a entendre el vuitè manament, que avui em proposo de comentar, que prohibeix falsejar la veritat en les relacions amb el proïsme i donar fals testimoni. Això afecta d'una manera especial els creadors de l'opinió pública que es forma pel fet que un gran nombre de persones fa seu, considerant veritable, allò que unes poques, que gaudeixen d'especial autoritat o popularitat, pensen i diuen. Pensem en el paper que desenvolupen en la nostra societat els mitjans de comunicació social, no només en la configuració de l'opinió pública, sinó, com a derivació seva, en l'elaboració de les lleis.

Joan Pau II va cridar a formar una opinió pública que respecti i apreïï els valors morals i religiosos, en la mesura que fan l'home plenament «humà», rebutjant la calúmnia, la injúria, la invasió de la privacitat. «Lamentablement» —es queixava fixant-se en l'àmbit de les famílies— «s'està difonent una opinió pública favorable a les unions lliures, al divorci i a la reducció de la natalitat amb qualsevol mitjà.»

Però tenir opinió pròpia i difondre-la no és quelcom que només correspongui als periodistes. Cada persona ha de tenir en molta estima la veritat,

la sinceritat i la franquesa que li facin rebutjar la mentida i la duplicitat en les relacions humanes. El respecte a la reputació dels altres li impedirà, per exemple, el judici temerari, la maledicència, la calúnnia, fins i tot l'adulació i l'afalac, que poden fer-nos còmplices de vicis o de pecats greus d'altres. La caritat i el respecte a la veritat, que han de constituir la guia del cristià, requereixen a vegades nedar a contracorrent, enfrontar-se a la covardia del «políticament correcte», que evita certs temes, o dir les coses pel seu nom.

Gràcies a Déu els cristians, almenys a Europa, no ens enfrontem al martiri per actuar en veritat, però sí a conseqüències que poden ser doloroses, com la pèrdua de popularitat o fins i tot del treball en determinats ambients i empreses. Aquests són els inconvenients de ser fidel a la veritat i a la pròpia consciència. Els avantatges són, però, més grans: la pau interior, la seguretat que Déu no desempararà aquell que dóna la cara per ell, tenint sempre en compte, per descomptat, que veritat i caritat van tan íntimament lligades que no hi ha veritat sense caritat, com no hi ha caritat sense veritat.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

322. NO NOMÉS PER A LLADRES

28 de novembre de 2010

«No robis», exigeix el setè manament de la Llei mosaica (Ex 20,15), i «No robis» repeteix l'Evangelí (Mt 19,18). És un manament que no només va destinat als qui la societat anomena lladres, sinó que té un abast molt més gran sobre el que avui em proposo de reflexionar, en aquestes consideracions sobre el Decàleg.

Una pista d'aquesta major amplitud ens l'ofereix el Catecisme de l'Església catòlica quan, gairebé a l'inici de l'apartat que li dedica, titula: «El destí universal i la propietat privada dels béns», on recorda que Déu va confiar la terra i els seus recursos a la cura de la humanitat no per a satisfacció egoista d'uns pocs, sinó per a gaudi de tots.

L'Església, que sempre ha defensat la licitud de la propietat privada contra ideologies que pretenien abolir-la (i que l'únic que van aconseguir va ser una societat més pobra), també ha mirat sempre pel bé comú i ha recordat als governants de cada moment que tenen obligació de procurar-la.

Ho ha fet amb els seus ensenyaments, particularment amb el que s'anomena la doctrina social de l'Església, que té la qualitat de posar Déu i la persona per damunt del treball i del capital, fent una aportació inavaluable a la correcció de sistemes col·lectivistes i capitalistes. Un dels teòlegs més

influents del concili Vaticà II, Henry de Lubac, deia que la crisi de l'esperança a Europa era «un subproducte del drama de l'humanisme ateu», i que «l'oblit de Déu ha portat a un abandonament de l'home».

Joan Pau II va abordar amb freqüència els temes referits a la distribució de la riquesa, fins al punt que els seus crítics, que li censuraven ser «conservador en les qüestions morals», li atribuïen ser «avançat en les socials». Com a mostra dels seus parlaments al món del treball, dels sindicats i empresaris, n'hi hauria prou de recordar les seves allocucions a Montjuïc i al Camp Nou durant el seu viatge a Barcelona el 1982.

El desè manament fa també referència als temes del setè quan prohibeix cobejar els béns dels altres, l'avarícia, l'acumulació de béns innecessaris, l'apropiació immoderada de béns terrenals —una cosa tan familiar en el món del consumisme— i el pecat capital d'enveja. Quan el profeta Natan va voler estimular el penediment del rei David li va explicar la història del pobre que només tenia una ovella, a la qual cuidava com una filla, i del ric que, malgrat els nombrosos ramats que tenia, envejava posseir també l'única ovella del pobre. ¿No és una metàfora de la nostra societat, en la qual uns tenen molt més del necessari i encara exploten persones que amb prou feines tenen el just per a la supervivència?

El «no robis» no només prohibeix el furt directe, el que fa algú que pot ser agafat amb les mans a la massa, sinó el que especula amb operacions financeres al límit i que, per manca d'ètica, compromet els estalvis de moltes persones. L'actual crisi financera mundial té el seu origen en aquesta manca de moral que denuncien els dos manaments als quals avui faig referència. La doctrina social de l'Església no només vetlla per un món més espiritual, sinó també per un món més just.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

ACTIVITATS DEL SR. ARQUEBISBE

del mes de novembre de 2010

Dilluns 1

A la Catedral, presideix l'eucaristia de la solemnitat de Tots Sants.

Dimarts 2

Rep visites.

A la capella del Santíssim de la Catedral, fa l'exposició del Santíssim i administra el sagrament de la reconciliació.

A l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, presideix l'eucaristia en la commemoració dels Fidels Difunts.

Dimecres 3

Rep visites.

Al palau arquebisbal, presideix la reunió del Consell d' Afers Econòmics.

Dijous 4

Rep visites.

Divendres 5

Viatja a Santiago de Compostel·la per tal de rebre, amb els altres cardenals, arquebisbes i bisbes que hi participen, el sant pare Benet XVI i acompanyar-lo en els actes organitzats amb motiu de la seva visita.

Dissabte 6

A Santiago de Compostel·la, acompanya el sant pare Benet XVI en els actes organitzats amb motiu del seu pelegrinatge i concelebra l'eucaristia a la plaça de l'Obradoiro. A continuació s'uneix al seguici que acompanya el Sant Pare en el seu trasllat des de Santiago de Compostel·la fins a Barcelona.

Diumenge 7

A la basílica de la Sagrada Família de Barcelona, concelebra amb el Sant Pare l'eucaristia de la dedicació del temple. A continuació participa en el dinar que l'Arquebisbat de Barcelona ofereix al Sant Pare i a tots els cardenals i bisbes presents.

Dilluns 8

Rep visites.

Dimarts 9

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 199 del Consell Episcopal.

Rep visites.

A la capella del Santíssim de la Catedral, fa l'exposició del Santíssim i administra el sagrament de la reconciliació.

Dijous 11

Rep visites.

Al palau arquebisbal, organitzada per la Delegació diocesana de pastoral de joventut, presideix una roda de premsa per tal de presentar als mitjans de comunicació les activitats que es duran a terme amb motiu de l'acolliment a la nostra arxidiòcesi dels joves d'Europa que prendran part a Madrid en la Jornada Mundial de la Joventut 2011.

Divendres 12

A la sala del tron del palau arquebisbal, presideix l'acte de presentació de la *Miscel·lània mossèn Miquel Barbarà Anglès*.

Dissabte 13

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió de la permanent del Consell Pastoral Diocesà.

A l'església parroquial de Sant Salvador dels Pallaresos, administra el sagrament de la confirmació.

Diumenge 14

Al santuari del Mont Carmel de Tarragona, presideix la solemne eucaristia commemorativa del 200 aniversari del naixement del P. Francesc Palau i del 150è aniversari de la fundació de les carmelites missioneres teresianes.

A Reus, participa en l'assemblea diocesana de Càritas i presideix la celebració de l'eucaristia a la Prioral de Sant Pere.

A la Catedral, presideix l'eucaristia de la festa de la Mare de Déu del Claustre, la processó de torxes amb la imatge per l'interior de la Catedral i el claustre, i finalment el seu trasllat fins a la seva capella.

Dilluns 15

A la Selva del Camp, presideix la jornada diocesana de formació permanent de preveres i diaques.

Rep visites.

Dimarts 16

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 200 del Consell Episcopal.

Rep visites.

A la capella del Santíssim de la Catedral, fa l'exposició del Santíssim i administra el sagrament de la reconciliació.

Al palau arquebisbal, presideix el grup que desenvolupa un projecte cultural de l'arquebisbat per al diàleg amb la societat i la fe.

Dimecres 17

Rep visites, entre d'altres la d'un prevere polonès, Mn. Wlodzimierz Soszynski, que s'incorporarà a la nostra arxidiòcesi per a treballar-hi pastoralment.

A Barcelona, presideix la reunió de delegats d'ensenyament de les diòcesis amb seu a Catalunya (SIERC).

Dijous 18

A la casa d'espiritualitat dels pares rogacionistes, al santuari de la Mare de Déu de Loreto de Tarragona, presideix la reunió n. 19 dels arxiprestos.

Rep visites.

Divendres 19

Rep visites, entre d'altres la de Ramon Bosch, laic missioner a Guatemala.

Als locals dels pares rogacionistes, al santuari de la Mare de Déu de Loreto de Tarragona, presideix l'eucaristia amb els membres de la Fundació Egueiro i comparteix amb ells el dinar de germanor.

Viatja a Roma per tal de participar en el consistori convocat pel papa Benet XVI.

Dissabte 20

A la basílica de Sant Pere del Vaticà, assisteix a la cerimònia d'imposició del birret cardenalici als nous prelats elegits pel Sant Pare, entre els quals destaca l'espanyol Mons. José Manuel Estepa Llaurens, arquebisbe emèrit castrense, del qual el nostre arquebisbe és amic personal i ha estat col·laborador en temes de catequesi durant més de trenta anys.

Diumenge 21

A l'església parroquial de Sant Joan Baptista del Catllar, administra el sagrament de la confirmació.

A la Selva del Camp, participa en els actes festius d'homenatge i agraïment a les filles de la caritat de sant Vicenç de Paül que, després de 190 anys, deixen el Col·legi Sant Rafael d'aquesta vila, que passa a ser de titularitat de l'Arquebisbat.

De dilluns 22 a dijous 25

A Madrid, participa en l'assemblea plenària de la Conferència Episcopal Espanyola.

Divendres 26

Rep visites.

Dissabte 27

Rep visites.

Al santuari de la Mare de Déu de la Pineda de Vila-seca, celebra unes noces d'or matrimonials.

A l'església parroquial de Santa Coloma Verge i Màrtir de Santa Coloma de Queralt, administra el sagrament de la confirmació.

Diumenge 28

A l'església parroquial de Sant Pere Apòstol de Torredembarra, administra el sagrament de la confirmació.

A l'església parroquial de Sant Nicolau de la Riba, administra el sagrament de la confirmació.

Dilluns 29

Rep visites.

Dimarts 30

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 201 del Consell Episcopal.

Rep visites.

A la capella del Santíssim de la Catedral, fa l'exposició del Santíssim i administra el sagrament de la reconciliació.

Secretaria General i Cancelleria

NOMENAMENTS

del mes de novembre de 2010

El Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells, ha signat, durant el mes de novembre, els següents nomenaments:

09/11/2010 Mn. Jordi Vila Borràs, membre del Consell Pastoral Diocesà en representació dels arxiprestos de la Vicaria Episcopal de l'Alt Camp, el Baix Penedès i el Tarragonès, fins al 12/12/2010.

16/11/2010 Sra. Maria Amenós Berengué, presidenta de la Fraternitat Cristiana de Persones amb Discapacitat de l'arxidiòcesi de Tarragona, per a un termini de quatre anys.

30/11/2010 Mn. Agustí Ayats Badia, responsable diocesà de pastoral obrera, per a un termini de tres anys.

Sra. Núria Macip Simó, membre del Consell Pastoral Diocesà en representació de la Delegació diocesana de pastoral de joventut, fins al 09/12/2012.

CONVOCATÒRIA

a la 19a reunió d'arxiprestos

El Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells, convoca els arxiprestos a una reunió per al proper dia 18 de novembre de 2010, dijous, a la Residència

dels pares rogacionistes del Santuari de la Mare de Déu de Loreto de Tarragona.

ORDRE DE LA REUNIÓ

10.00-10.30 Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta de la reunió anterior.

Objectiu 4t del Pla pastoral 2010-2013: L'atenció pastoral a les parròquies en el futur immediat.

10.30-10.45 Presentació, a partir d'un treball que s'ha fet en la reunió del Consell de Presbiteri del dia 28 d'octubre.

10.45-12.00 Treball d'unes pautes per tal de fer el *veure*, tractant de conèixer la realitat pastoral actual.

12.00-12.15 Descans.

12.15-12.45 Continuació del treball.

12.45-13.15 Revisió de les ofrenes i taxes en ocasió de rebre serveis parroquials i de la Cúria diocesana.

13.15-13.45 Presentació, per part d'una representació de les laïques amb missió pastoral, d'una proposta que suggereixen per al 4t objectiu del Pla pastoral 2010-2013.

13.45-14.00 Precs i preguntes.

Moderador: Mn. Manuel Borges Anguera.

Rosalia Gras Minguella
Secretària general i cancellera

Tarragona, 21 d'octubre de 2010

CONVOCATÒRIA

a la 18a reunió del Consell Pastoral Diocesà

Benvolguts/ Benvolgudes,

El Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells, convoca els membres del CONSELL PASTORAL DIOCESÀ a la propera sessió plenària.

Dia: 4 de desembre, dissabte.

Lloc: Casa d'exercicis de la Selva del Camp

Hora: De 10.00 a 13.30 h

ORDRE DE LA REUNIÓ

10.00-10.30 Pregària de tèrcia.

Salutació del Sr. Arquebisbe.

Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta de la sessió anterior.

10.30-11.00 Presentació del 2n objectiu del nou Pla pastoral diocesà:
Urgir en els cristians i cristianes laics el compromís social pel Regne en la nostra societat d'avui i d'aquí.

(S'adjunta annex amb el text d'aquest 2n objectiu així com la reflexió del Sr. Arquebisbe referent a aquest punt en la seva Carta pastoral *Els fruits de l'Any Sacerdotal*.)

11.00-11.45 Treball per grups. Els punts a tractar seran:

A les nostres parròquies: 1. Quin tipus de formació hi ha en l'actualitat i a qui va dirigida? 2. Com estem de compromís social i què podem fer per formar en aquest sentit? 3. Com veus l'acció dels cristians en la societat de manera agrupada (Acció Catòlica)? Creus que és possible? Com?

11.45-12.00 Pausa - cafè.

12.00-12.45 Continua el treball per grups.

12.45-13.15 Síntesi i exposició dels treballs.

13.15-13.30 Informacions del Sr. Arquebisbe i torn obert de paraules.

Moderadora: Sra. M. Montserrat Aixalà

M. Pineda Sentís

Secretària del CPD

Tarragona, 18 de novembre de 2010

TEMES TRACTATS

en la reunió n. 199 del Consell Episcopal

- Nomenaments (cf. p. 472 d'aquest BUTLLETÍ).
- Valoració molt positiva de la visita del Sant Pare a Barcelona per a dedicar el temple de la Sagrada Família.
- Algunes qüestions relatives a la projecció d'obres a les esglésies de l'arxidiòcesi: es creu convenient oferir als rectors un assessorament previ per part de l'Arquebisbat per tal que els diferents tècnics que facin el

projecte d'obres ja parteixin d'unes directrius aprovades pels organismes diocesans competents.

- Continuació de la revisió de les ofrenes i taxes en ocasió de rebre serveis parroquials i de la cúria diocesana vigents des del 5 d'abril de 2005, de cara a tractar el tema en la propera reunió d'arxiprestos que tindrà lloc el proper dia 18 de novembre.
- Altres temes del govern ordinari de l'arxidiòcesi.

Dia 9 de novembre de 2010

TEMES TRACTATS

en la reunió n. 200 del Consell Episcopal

- Nomenaments (cf. p. 472 d'aquest BUTLLETÍ).
- Preparació de les qüestions relatives al 2n objectiu del Pla pastoral diocesà, relatiu al compromís dels laics cristians en el món, que es treballaran per grups en la reunió del Consell Pastoral Diocesà, fent incís que es tracta de promocionar en els laics cristians la formació per a l'acció.
- Preparació de la reunió d'arxiprestos.
- Explicació, per part de Mn. Joan Antoni Cedó Perelló, consiliari de la Fundació Santa Maria de Siurana, de la situació actual d'aquesta Fundació, que gestiona l'Escola de l'Esplai, les cases de colònies i els grups d'esplai parroquials. També s'incorpora a la reunió, en parlar d'aquest tema, Mn. Joan Àguila Chavero, consiliari diocesà dels Minyons Escoltes i Guies de Catalunya.
- Altres temes del govern ordinari de l'arxidiòcesi.

Tarragona, 16 de novembre de 2010

TEMES TRACTATS

en la reunió n. 19 d'arxiprestos

- Benvinguda als tres nous arxiprestos que s'han incorporat a la reunió i agraïment als qui ho havien estat fins ara.
- Presentació del 4t objectiu del Pla pastoral diocesà: «L'atenció pastoral a les parròquies en el futur immediat», a partir del que van dir els membres del Consell del Presbiteri a uns punts que se'ls havia proposat a la darrera reunió i que ara s'han plantejat als arxiprestos, per tal de fer un *veure* de la situació actual dels nostres arxiprestats:

1. Sobre la necessitat i la possibilitat de tenir a la parròquia un equip de laics i laiques coresponsables, amb el rector (és a dir amb capacitat de decisió pastoral limitada i efectiva), sobre la celebració dominical i els serveis bàsics. (Es podrien enumerar quins són els serveis bàsics i mínims que haurien d'oferir totes les parròquies, encara que siguin molt petites; aquells altres que haurien d'oferir les parròquies mitjanes, i aquells —tots— que s'han de trobar en una parròquia de referència o cap de l'arxiprestat.)

Constatem si tenim ja establiment alguns d'aquests equips de laics i laiques responsables, no només col·laboradors ocasionals.

2. Sobre el treball pastoral actual pel que fa a la coordinació entre totes les parròquies d'un mateix arxiprestat en els diversos camps d'actuació (reunió mensual de preveres, reunió periòdica del Consell Pastoral Arxiprestal, catequesi, Càritas, preparació al matrimoni, pastoral de la salut, etc.)
  3. Sobre l'acció de servei i d'animació de les delegacions i secretariats diocesans envers les parròquies i arxiprestats; i sobre l'obertura i acolliment que les parròquies i arxiprestats tenen envers les accions dels serveis diocesans.
  4. Sobre l'orientació que es dóna a la pastoral vocacional, especialment al ministeri ordenat, i les accions i activitats que es van organitzant.
- Revisió de les ofrenes i taxes per serveis parroquials i serveis de la cúria.
  - Presentació, per part del Secretariat diocesà de laics amb missió pastoral, d'una proposta de formació per a laics i laiques que ja col·laboren a les parròquies i que els rectors poden considerar que els calgui algun tipus de suport per tal que puguin assumir o millorar alguna responsabilitat concreta a la parròquia.

Tarragona, 18 de novembre de 2010

TEMES TRACTATS

en la reunió n. 201 del Consell Episcopal

- Nomenaments (cf. p. 472 d'aquest BUTLLETÍ).
- Informe de la Delegació diocesana per al patrimoni artístic i documental i l'art sacre.
- Les noves realitats que hi ha dins l'Església: Han de sortir reflectides a la Guia de l'Arquebisbat? Han de tenir una representativitat en el Consell Pastoral Diocesà?
- Pautes treballades en la Reunió d'arxiprestos del dia 18 de novembre.
- Altres temes del govern ordinari de l'arxidiòcesi.

Tarragona, 30 de novembre de 2010

secció informativa

CRÒNICA

de la presentació de la 'Miscel·lània mossèn Miquel Barbarà Anglès. Aportació a la història de l'arxidiòcesi de Tarragona: entre dos postconcilis 1969-2009'

El dia 12 de novembre de 2010, a la sala del tron del palau arquebisbal, plena de gom a gom, sota la presidència del Sr. Arquebisbe, va tenir lloc la presentació del llibre *Miscel·lània mossèn Miquel Barbarà Anglès. Aportació a la història de l'arxidiòcesi de Tarragona: entre dos postconcilis 1969-2009*. L'acte es va iniciar amb unes paraules de presentació del Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol, i, tot seguit, Mn. Francesc Manresa va fer una biografia de Mons. Miquel Barbarà, del qual va destacar la lleialtat i fidelitat a l'Església, sense oblidar la seva vocació i dedicació a la música.

Per la seva banda, Mn. Joaquim Claver, coordinador de l'obra, va explicar que, per iniciativa del Sr. Arquebisbe, va acceptar fer-se càrrec de l'edició del llibre com a reconeixement a Mons. Miquel Barbarà i com a aportació a la història. Mn. Claver va explicar que l'encàrrec del Sr. Arquebisbe va comportar desenterrar els arxius i fer un buidat d'aquest BUTLLETÍ OFICIAL, per a configurar els dos blocs de la publicació: la primera part formada per «aquells escrits considerats significatius en tant que representatius d'algun moment o circumstància de l'esmentat període històric», de caràcter més diocesà, i la segona part, «formada per aquells altres escrits personals de Mn. Miquel Barbarà, també significatius per alguna raó o altra», de caràcter més personal (cf. Prefaci a l'edició, de Mn. Joaquim Claver).

Mons. Miquel Barbarà va iniciar la seva intervenció agraint al Sr. Arquebisbe la publicació del llibre, que s'ofereix a l'Església arxidiocesana i que és obra de moltes persones. Va tenir també paraules d'agraïment per als arquebisbes amb qui ha treballat, des del cardenal De Arriba y Castro, que el va enviar a estudiar a Roma, fins al Dr. Pont i Gol, el Dr. Torrella Cascante, el Dr. Martínez Sistach i el Dr. Pujol Balcells. També va recordar molts preveres i seglars amb els quals ha treballat durant tots aquests anys. Va acabar la seva intervenció expressant la seva admiració a les persones de doble fidelitat: a l'Església i al país.

El Sr. Arquebisbe va voler expressar el seu agraiement a Mn. Miquel Barbarà pel seu servei i amor a l'arxidiòcesi i la seva lleialtat al sentit eclesial. També va destacar la importància del recull d'escrits i de documentació que ofereix el llibre, alhora que va fer una reflexió sobre el material que va començar a fer realitat el concili Vaticà II a l'arxidiòcesi i a l'Església catalana.

El cardenal Mons. Lluís Martínez Sistach va cloure l'acte i va dir que havia vingut a Tarragona amb goig per agrair el treball constant realitzat per Mons. Miquel Barbarà, del qual va destacar l'aportació a la història de l'arxidiòcesi.

Crònica elaborada a partir de la que es va publicar en la revista *Església de Tarragona* n. 251, de novembre de 2010.

NECROLÒGICA

de Mn. Josep M. Mitjans Figueras, pre.

El passat 6 de desembre va finir, després d'una llarga malaltia, Mn. Josep Maria Mitjans Figueras, nascut el 25 de març de 1943 a Llorenç del Penedès. Ben aviat va manifestar la seva vocació presbiteral, la qual el va dur a ingressar en el nostre Seminari Pontifici. Va rebre l'orde presbiteral el 27 d'agost de 1967 a l'església parroquial de Sant Llorenç de la seva vila nadiua de mans del cardenal Benjamín de Arriba y Castro, arquebisbe de Tarragona.

Són moltes les parròquies de la nostra arxidiòcesi que recorden el seu pas com a pastor, com ara la de Sant Pau de Tarragona, on va romandre com a vicari des del 20 de novembre de 1971 fins al 16 de febrer de 1979, en què va passar a ajudar a la parròquia de Santa Maria de la Catedral.

Des del 6 de juny de 1980 fins a l'1 de març de 1987 va exercir el seu ministeri en terres prioratines. Resident a Poboleda, d'on va ser rector de la Parròquia de Sant Pere, va tenir cura també de la de Santa Maria de la Morera de Montsant, i a Escaladei va posar en marxa una granja-escola per a la capacitat agrícola. Mesos després li va ser encomanada també la Parròquia de Santa Llúcia de la Vilella Alta.

I del cor del Priorat al cor de l'Àfrica. Mn. Josep Maria va formar part de la missió diocesana que va anar a servir a Bibwe, atenent la petició d'ajut del Bisbe de Goma (aleshores Zaire i actual República Democràtica del Congo).

De tornada al nostre país, el 7 de setembre de 1988 va fer-se càrrec de les parròquies de Sant Miquel d'Alforja, de Sant Andreu d'Arbolí i de Sant Esteve de la Febró. Allí va exercir el ministeri fins al 24 de juliol de 2003, en què va ser nomenat rector de les parròquies de Sant Pere Apòstol de Riudecols i de Sant Antoni de Pàdua de les Irlles i encarregat de l'església de la Immaculada Concepció de les Voltes. Tres anys més tard, el 21 de juliol de 2007, va passar a fer-se càrrec de les parròquies de Sant Mateu de Riudecanyes i de Santa Maria de Duesaignes, i el 24 d'aquell mateix mes va assumir el servei com a rector de la Parròquia de Sant Bartomeu de l'Argentera.

El seu darrer nomenament, signat el 2 de juliol de 2007, va fer que Mn. Josep M. Mitjans esdevingués rector de les parròquies de Santa Maria de la Bisbal del Penedès, de Sant Miquel del Montmell (església de la Mare de Déu del Remei de la Juncosa del Montmell i de Sant Miquel de Can Ferrer de la Cogullada), de Sant Miquel de Marmellar (i església de Sant Pere d'Aiguaviva), de Sant Cristòfor de Selma-Pla de Manlleu (església de Sant Cristòfor de Pla de Manlleu) i de Santa Maria de Valldossera (i església de Sant Jaume de Montagut).

Mn. Josep Maria va ser membre del Consell del Presbiteri des de l'1 de desembre de 1993 fins al 5 de desembre de 2000. Actualment era el consiliari diocesà del Moviment de Cristians de Pobles i Comarques.

Per altra banda, Mn. Mitjans és un nom que sona molt vinculat a l'ensenyament, essent centenars els alumnes que guarden inesborrable record del seu pas per les aules dels col·legis de Sant Pau i del Sagrat Cor de Tarragona, i del Col·legi Lestonnac-L'Ensenyança, també de Tarragona, on encara impartia classes.

Les seves exèquies, presidides pel Sr. Arquebisbe, van tenir lloc el 8 de desembre, solemnitat de la Immaculada Concepció, a l'església parroquial de Sant Llorenç de Llorenç del Penedès.

Mn. Josep M. Mitjans Figueras, reposi en la pau de Crist!

Crònica elaborada a partir de la publicada en el *Full Dominical*.

NECROLÒGICA

de Mn. Josep M. Serra Cavallé, pvre.

El passat 19 de desembre de 2010 va finir a Tarragona, al Centre Socio-sanitari de Llevant, després d'una curta malaltia, Mn. Josep Maria Serra Cavallé.

Mn. Josep Maria havia nascut el dia 1 d'abril de 1929 a la població de l'Aleixar, i al cap d'una setmana va ser batejat a la seva església parroquial.

Ben aviat va manifestar la vocació presbiteral i va ingressar al Seminari Pontifici de Tarragona, on va cursar els estudis eclesiàstics, deixant entre els qui el van conèixer la imatge que l'acompanyaria la resta de la seva vida: la d'un home bonàs i de tarannà tranquil.

Mn. Josep Maria va rebre l'ordenació sacerdotal de mans de Mons. Benjamín de Arriba y Castro, el dia 1 de novembre de 1951 a la capella major del Seminari Pontifici.

La primera destinació parroquial del jove prevere va ser la Parròquia de Sant Jaume Apòstol de la Guàrdia dels Prats, on va arribar al cap d'un

mes just de l'ordenació presbiteral, i el dia de Nadal d'aquell mateix 1951 va començar el seu ministeri com a col·laborador de la Parròquia de Santa Maria la Major de Montblanc.

El 19 de març de 1953 se li van encarregar les parròquies de Sant Andreu de la Selva del Camp i de Sant Miquel d'Almóster. D'allí va passar a ser ecònom de la Parròquia de Santa Maria de Querol i encarregat de l'església de Sant Jaume d'Esblada, càrrec on va romandre un parell d'anys.

La Parròquia de Sant Salvador de Rocafort de Vallbona va conèixer durant quatre anys el seu treball pastoral com a rector, i també l'església del Dolç Nom de Maria del Vilet. El 22 de gener de 1959 va tornar com a rector a la seva antiga Parròquia de Sant Miquel d'Almóster, i al cap de poc més d'un any va passar a ser l'ecònom de la Parròquia de Santa Maria de Conesa, on va exercir sis anys de fecund ministeri. El seu caràcter amable li va fer guanyar moltes simpaties entre els parroquians.

El 5 d'octubre de 1966 va iniciar el seu més llarg període ministerial en una parròquia, la de Santa Eulàlia de Banyeres del Penedès, que el va tenir com a rector fins al 6 de juliol de 2009. Mentre exercia la seva tasca pastoral li va ser encomanada la Parròquia de Sant Miquel de Selma, i l'església de Sant Pere de Saifores. Pertot arreu va deixar record de la seva bonhomia.

Del 6 de juliol de 2009 fins la seva anada a la casa del Pare va estar adscrit a la Parròquia de Sant Joan Baptista de Reus, era capellà de la comunitat de carmelites missioneres teresianes de Reus i atenia la Residència d'ancians de Sant Josep.

El 20 de desembre de 2010 el Senyor Arquebisbe va presidir, a l'església parroquial de Sant Martí Bisbe de l'Aleixar, les exèquies per Mn. Josep Maria, concelebrades amb bona part dels seus companys de presbiteri, i amb l'església plena de gom a gom de fidels desitjosos de donar-li el darrer adéu. En acabar la celebració se li va donar sepultura al cementiri del municipi.

Mn. Josep Maria Serra Cavallé, reposi en la pau de Crist!

Necrològica elaborada a partir de la publicada en el *Full Dominical*

visita del Sant Pare a Barcelona

Sant Pare

HOMILIA

en la consagració de l'església de la Sagrada Família i de l'altar. Barcelona, 7 de novembre de 2010

Pronunciat en català:

Estimats germans i germanes en el Senyor,

«La diada d'avui és santa, dedicada a Déu, nostre Senyor; no us entristiu ni ploreu [...]. El goig del Senyor serà la vostra força» (Ne 8,9.10). Amb aquestes paraules de la primera lectura que hem proclamat vull saludar-vos a tots els qui us trobeu aquí presents participant en aquesta celebració. Adreço una salutació afectuosa a Ses Majestats els Reis d'Espanya, que han volgut acompanyar-nos cordialment. La meva salutació agraïda al Senyor Cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, per les seves paraules de benvinguda i la seva invitació a dedicar aquesta església de la Sagrada Família, suma admirable de tècnica, d'art i de fe. Saludo també el cardenal Ricard Maria Carles Gordó, arquebisbe emèrit de Barcelona, els altres senyors cardenals i germans en l'episcopat, especialment el bisbe auxiliar d'aquesta Església particular, així com també els nombrosos sacerdots, diaques, seminaristes, religiosos i fidels que participen en aquesta solemne cerimònia. També adreço la meva deferent salutació a totes les autoritats nacionals, autonòmiques i locals, i també als membres d'altres comunitats cristianes, que s'han unit al nostre goig i a la nostra lloança agraïda a Déu.

Pronunciat en castellà:

Aquest dia és un punt significatiu en una llarga història d'il·lusió, de treball i de generositat que fa més d'un segle que dura. En aquests moments voldria recordar tots i cadascun dels qui han fet possible el goig que ens omple a tots avui, des dels promotors fins als executors de l'obra; des dels seus arquitectes i paletes fins a tots aquells que han ofert, d'una manera o altra, la seva inestimable aportació per a fer possible la progressió d'aquest edifici. I recordem, sobretot, qui va ser l'ànima i artífex d'aquest projecte: Antoni Gaudí, arquitecte genial i cristià conseqüent, amb la torxa de la fe cremant fins al final de la seva vida, viscuda amb dignitat i austeritat absoluta. Aquest acte és també, d'alguna manera, el punt culminant i la desembocadura d'una història d'aquesta terra catalana que, sobretot des dels finals del segle XIX, va donar un seguit de sants i fundadors, de màrtirs i poetes cristians. Història de santedat, de creació artística i poètica, nascudes de la fe, que avui recollim i presentem com a ofrena a Déu en aquesta eucaristia.

L'alegria que sento de poder presidir aquesta cerimònia s'ha vist incrementada quan he sabut que aquest temple, des dels seus orígens, ha estat molt vinculat a la figura de sant Josep. M'ha commogut especialment la seguretat amb què Gaudí, davant les innombrables dificultats que va haver d'afrontar, exclamava ple

de confiança en la divina Providència: «Sant Josep acabarà el temple.» Per això, ara, no deixa de ser significatiu que sigui dedicat per un Papa el nom de fonts del qual és Josep.

Què fem en dedicar aquest temple? En el cor del món, davant la mirada de Déu i dels homes, en un humil i joiós acte de fe, aixequem una immensa mola de matèria, fruit de la naturalesa i d'un incommensurable esforç de la intel·ligència humana, constructora d'aquesta obra d'art. Ella és un signe visible del Déu invisible, a la glòria del qual s'alcen aquestes torres, sagetes que apunten a l'absolut de la llum i d'aquell qui és la Llum, l'Altura i la Bellesa mateixa.

En aquest recinte Gaudí va voler unir la inspiració que li arribava dels tres grans llibres en què s'alimentava com a home, com a creient i com a arquitecte: el llibre de la natura, el llibre de la Sagrada Escripura i el llibre de la litúrgia. Així va unir la realitat del món i la història de la Salvació, tal com ens és narrada en la Bíblia i actualitzada en la litúrgia. Va introduir pedres, arbres i vida humana dins el temple, perquè tota la creació convergís en la lloança divina, però al mateix temps va treure els retauls a fora, per a posar davant els homes el misteri de Déu revelat en el naixement, passió, mort i resurrecció de Jesucrist. D'aquesta manera va col·laborar genialment en l'edificació de la consciència humana ancorada en el món, oberta a Déu, il·luminada i santificada per Crist. I va fer quelcom que és una de les feines més importants avui: superar l'escissió entre consciència humana i consciència cristiana, entre existència en aquest món temporal i obertura a una vida eterna, entre bellesa de les coses i Déu com a bellesa. Això ho va fer Antoni Gaudí no amb paraules sinó amb pedres, traços, plànols i cims. I és que la bellesa és la gran necessitat de l'home; és l'arrel d'on brolla el tronc de la nostra pau i els fruits de la nostra esperança. La bellesa és també reveladora de Déu perquè, com ell, l'obra bella és pura gratuïtat, invita a la llibertat i arrenca de l'egoisme.

Hem dedicat aquest espai sagrat a Déu, que se'ns ha revelat i entregat en Crist per a ser definitivament Déu amb els homes. La Paraula revelada, la humanitat de Crist i la seva Església són les tres expressions màximes de la seva manifestació i entrega als homes. «Que cadascú miri bé com construeix! De fonament, ningú no en pot posar cap altre fora del que està posat, que és Jesucrist» (1Co 3,10-11), diu sant Pau a la segona lectura. El Senyor Jesús és la pedra que suporta el pes del món, que manté la cohesió de l'Església i que recull en unitat final totes les conquestes de la humanitat. En ell tenim la Paraula i la presència de Déu, i d'ell rep l'Església la vida, la doctrina i la missió. L'Església no té consistència per ella mateixa; està cridada a ser signe i instrument de Crist, en pura docilitat a la seva autoritat i en total servei al seu manament. L'únic Crist funda l'única Església; ell és la roca sobre la qual es fonamenta la nostra fe. Recolzats en aquesta fe, cerquem plegats mostrar al món el rostre de Déu, que és amor i l'únic que pot respondre a l'anhel de plenitud de l'home. Aquesta és la gran tasca: mostrar a tothom que Déu és Déu de pau i no de violència, de llibertat i no de coacció, de concòrdia i no de discòrdia. En aquest sentit, penso que la dedicació d'aquest temple de la Sagrada Família, en una època en què l'home pretén edificar la seva vida d'esquena a Déu, com si ja no tingués res per dir-li, resulta un fet de gran significat. Gaudí, amb la seva obra, ens mostra que Déu és la vertadera mesura de l'home; que el secret de l'autèntica originalitat està, com deia ell, a tornar a l'origen, que és Déu. Ell

mateix, obrint així el seu esperit a Déu, ha estat capaç de crear en aquesta ciutat un espai de bellesa, de fe i d'esperança, que porta l'home a la trobada amb qui és la veritat i la bellesa mateixa. Així expressava l'arquitecte els seus sentiments: «Un temple [és] l'única cosa digna de representar el sentir d'un poble, ja que la religió és la cosa més elevada que té l'home.»

Aquesta afirmació de Déu comporta la suprema afirmació i tutela de la dignitat de cada home i de tots els homes: «¿No sabeu que sou temple de Déu? [...], el temple de Déu és sagrat, i aquest temple sou vosaltres» (1Co 3,16-17). Heus aquí unides la veritat i dignitat de Déu amb la veritat i la dignitat de l'home. En consagrar l'altar d'aquest temple, considerant Crist com el seu fonament, estem presentant davant el món Déu, que és amic dels homes, i invitant els homes a ser amics de Déu. Com ensenya el cas de Zaqueu, del qual parla l'evangeli d'avui (cf. Lc 19,1-10), si l'home deixa entrar Déu en la seva vida i en el seu món, si deixa que Crist visqui en el seu cor, no se'n penedirà, sinó que experimentarà l'alegria de compartir la seva vida mateixa sent objecte del seu amor infinit.

La iniciativa d'aquest temple es deu a l'Associació d'Amics de Sant Josep, els quals van voler dedicar-lo a la Sagrada Família de Natzaret. Des de sempre, la llar formada per Jesús, Maria i Josep ha estat considerada una escola d'amor, de pregària i de treball. Els patrocinadors d'aquest temple volien mostrar al món l'amor, el treball i el servei viscuts davant Déu, tal com els va viure la Sagrada Família de Natzaret. Les condicions de la vida han canviat molt i amb elles s'ha avançat enormement en àmbits tècnics, socials i culturals. No podem acontentar-nos amb aquests progressos. Al seu costat hi ha d'haver sempre els progressos morals, com l'atenció, la protecció i l'ajuda a la família, ja que l'amor generós i indissoluble d'un home i una dona és el marc eficaç i el fonament de la vida humana en la seva gestació, en el seu infantament, en el seu creixement i en la seva fi natural. Només on hi ha l'amor i la fidelitat neix i perdura la vertadera llibertat. Per això, l'Església advoca per mesures econòmiques i socials adequades per tal que la dona trobi a la llar i en el treball la plena realització; perquè l'home i la dona que contrauen matrimoni i formen una família estiguin decididament recolzats per l'Estat; perquè es defensi la vida dels fills com a sagrada i inviolable des del moment de la seva concepció; perquè la natalitat sigui dignificada, valorada i recolzada jurídicament, socialment i legislativament. Per això, l'Església s'oposa a totes les formes de negació de la vida humana i dóna suport a tot allò que promogui l'ordre natural en l'àmbit de la institució familiar.

En contemplar admirat aquest recinte sant de bellesa sorprenent, amb tanta història de fe, demano a Déu que en aquesta terra catalana es multipliquin i consolidin nous testimonis de santedat, que prestin al món el gran servei que l'Església pot prestar i ha de prestar a la humanitat: ser icona de la bellesa divina, flama ardent de caritat, camí perquè el món cregui en aquell que Déu ha enviat (cf. Jn 6,29).

Estimats germans, en dedicar aquest esplèndid temple, suplico també al Senyor de les nostres vides que d'aquest altar que ara serà ungit amb oli sant i sobre el qual es consumarà el sacrifici d'amor de Crist, brolli un riu constant de gràcia i caritat sobre aquesta ciutat de Barcelona i les seves gents, i sobre el món sencer. Que aquestes aigües fecundes omplnin de fe i vitalitat apostòlica aquesta Església arxidiocesana, els seus pastors i els seus fidels.

Pronunciat en català:

Desitjo, finalment, confiar a l'amorosa protecció de la Mare de Déu, Maria Santíssima, Rosa d'abril, Mare de la Mercè, tots els aquí presents, i tots aquells que amb paraules i obres, silenci o pregària, han fet possible aquest miracle arquitectònic. Que ella presenti al seu Fill diví les joies i les penes de tots els qui vinguin a aquest lloc sagrat en el futur, perquè, com prega l'Església en la dedicació dels temples, els pobres trobin misericòrdia, els oprimits assoleixin la llibertat veritable i tots els homes es revesteixin de la dignitat dels fills de Déu. Amén.

ÀNGELUS

***a la façana del naixement de la basílica de la Sagrada Família de Barcelona.
Diumenge, 7 de novembre de 2010***

Pronunciat en castellà:

Germans i germanes en nostre Senyor Jesucrist,

Ahir, a Porto Alegre (Brasil), es va fer la cerimònia de beatificació de la serventa de Déu Maria Bàrbara de la Santíssima Trinitat, fundadora de la Congregació de les Germanes de l'Immaculat Cor de Maria. Que la fe profunda i la caritat ardent amb què ella va seguir Crist, suscitin en molts el desig de lliurar completament la seva vida a la major glòria de Déu i al servei generós dels germans, especialment dels més pobres i necessitats.

Avui he tingut l'enorme goig de dedicar aquest temple a qui, sent Fill de l'Altíssim, es va abaixar i es va fer home, i, a l'empar de Josep i de Maria, en el silenci de la llar de Natzaret, ens ha ensenyat sense paraules la dignitat i el valor primordial del matrimoni i de la família, esperança de la humanitat, en la qual la vida troba acolliment, des de la seva concepció fins al seu declivi natural. Ens ha ensenyat també que tota l'Església, escoltant i complint la seva Paraula, es converteix en la seva Família. I encara més, ens ha encomanat ser llavor de fraternitat que, sembrada en tots els cors, animi l'esperança.

Imbuït de la devoció a la Sagrada Família de Natzaret, que va difondre entre el poble català sant Josep Manyanet, el geni d'Antoni Gaudí, inspirat en l'ardor de la seva fe cristiana, va aconseguir convertir aquest temple en una lloança a Déu feta amb pedra. Una lloança a Déu que, com el naixement de Crist, tingués com a protagonistes les persones més humils i senzilles. En efecte. Gaudí, amb la seva obra, pretenia portar l'evangeli a tot el poble. Per això va concebre els tres pòrtics de l'exterior del temple com una catequesi sobre Jesucrist, com un gran rosari, que és l'oració dels senzills, en el qual es poden contemplar els misteris de goig, de dolor i de glòria de nostre Senyor. Però també, i en col·laboració amb el rector Gil Parès, va dissenyar i va finançar amb els seus estalvis la creació d'una escola per als fills dels paletes i per als infants de les famílies més humils del barri, que en aquell temps era un suburbi marginat de Barcelona. Feia així realitat la convicció que expressava amb aquestes paraules: «Els pobres sempre han de trobar acolliment al temple, que és la caritat cristiana.»

Pronunciat en català:

Aquest matí també ha estat per a mi motiu de satisfacció poder declarar aquest temple com a basílica menor. En ell, homes i dones de tots els continents admiren la façana del naixement. Ara, nosaltres, meditem el misteri de l'Encarnació i adreçem la nostra pregària a la Mare de Déu amb les paraules de l'Àngel, confièm-li la nostra vida i la de tota l'Església i demanem-li, al mateix temps, el do de la pau per a tots els homes de bona voluntat.

VISITA

a l'Obra Beneficosocial del Nen Déu

Pronunciat en castellà

Senyor Cardenal Arquebisbe de Barcelona,
Estimats germans en l'episcopat,
Benvolguts sacerdots, diaques, religioses i religiosos,
Distingides autoritats,
Amics tots,

Sento una gran alegria pel fet de poder estar amb totes les persones que formeu aquesta més que centenària Obra Beneficosocial del Nen Déu. Agraïxo al cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona; a la Gna. Rosario, superiora de la comunitat; als nens Antonio i María del Mar, que han pres la paraula, així com als qui han cantat tan meravellosament, la cordial benvinguda que m'han ofert.

Pronunciat en català

També estic agraït als presents, en especial als membres del Patronat de l'Obra, a la mare general i a les religioses Franciscanes dels Sagrats Cors, als nens, joves i adults acollits en aquesta institució, als seus pares i altres familiars, així com als professionals i voluntaris que aquí treballen benemèritament.

Voldria, també, manifestar el meu reconeixement a les autoritats, invitant-les a maldar perquè els serveis socials arribin sempre als més desvalguts i als qui amb el seu suport generós sostenen entitats assistencials d'iniciativa privada, com aquesta Escola d'Educació Especial del Nen Déu. En aquests moments, en els quals moltes llars passen serioses dificultats econòmiques, els deixebles de Crist hem de multiplicar els gestos concrets de solidaritat efectiva i constant, manifestant així que la caritat és el distintiu de la nostra condició cristiana.

Pronunciat en castellà

Amb la dedicació de la Basílica de la Sagrada Família s'ha posat en relleu aquest matí que el temple és signe del veritable santuari de Déu entre els homes. Ara, vull destacar com, amb l'esforç d'aquesta i d'altres institucions eclesials anàlogues, a la qual se sumarà la nova Residència que heu desitjat que portés el nom del Papa, es posa de manifest que, per al cristià, tot home és un veritable santuari de Déu, que ha de ser tractat amb molt de respecte i d'afecte, sobretot quan es troba en

necessitat. L'Església vol així fer realitat les paraules del Senyor en l'Evangelí: «En veritat us ho dic: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, m'ho fèieu a mi» (Mt 25,40). En aquesta terra, aquestes paraules de Crist han impulsat molts fills de l'Església a dedicar les seves vides a l'ensenyament, la beneficència o la cura dels malalts i discapacitats. Inspirats en el seu exemple, us demano que continueu socorrent els més petits i necessitats, donant-los el millor de vosaltres mateixos.

A la cura dels més febles han contribuït molt els formidables avenços de la sanitat en els últims decennis, que han anat acompanyats per la convicció creixent de la importància d'un tracte humà acurat per al bon resultat del procés terapèutic. Per això, és imprescindible que els nous desenvolupaments tecnològics en el camp mèdic mai no vagin en detriment del respecte a la vida i la dignitat humana, de manera que els qui pateixen malalties o minusvalideses psíquiques o físiques puguin rebre sempre aquell amor i atencions que els facin sentir valorats com a persones en les seves necessitats concretes.

Estimats nens i joves, m'acomio de vosaltres donant gràcies a Déu per les vostres vides, tan precioses als seus ulls, i assegurant-vos que ocupeu un lloc molt important en el cor del Papa. Prego per vosaltres cada dia i us demano que m'ajudeu amb la vostra pregària a complir amb fidelitat la missió que Crist m'ha encomanat. No m'oblido tampoc de pregar pels qui estan al servei dels qui sofreixen, treballant incansablement per tal que les persones amb discapacitats puguin ocupar el seu lloc just en la societat i no siguin marginades a causa de les seves limitacions. Respecte d'això, voldria reconèixer, de manera especial, el testimoniatge fidel dels sacerdots i visitadors de malalts a casa seva, als hospitals o en altres institucions especialitzades. Ells encarnen aquest important ministeri de consol davant les fragilitats de la nostra condició, que l'Església busca exercir amb els mateixos sentiments del Bon Samarità (cf. Lc 10,29-37).

Per intercessió de la Mare de Déu de la Mercè i de la beata mare Carme del Nen Jesús, que Déu beneeixi a tots els qui formen la gran família d'aquesta esplèndida Obra, així com als vostres éssers estimats i als qui coopereu amb aquesta institució o amb d'altres de semblants a aquesta. Que en sigui penyora la benedicció apostòlica que imparteixo cordialment a tots.

Benedictus pp XVI

Barcelona, 7 de novembre de 2010

AUDIÈNCIA GENERAL

del dimecres, 10 de novembre de 2010

VIATGE APOSTÒLIC A SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA I BARCELONA

Benvolguts germans i germanes,

Avui vull recordar amb vosaltres el viatge apostòlic a Santiago de Compostel·la i a Barcelona que vaig tenir el goig de fer el dissabte i diumenge passats. Vaig ser allí per a confirmar en la fe els meus germans (cf. Lc 22,32); ho vaig fer com a

testimoni de Crist ressuscitat, com a sembrador de l'esperança que no defrauda i no enganya, perquè té el seu origen en l'amor infinit de Déu a tots els homes.

La primera etapa va ser Santiago. Des de la cerimònia de benvinguda vaig poder experimentar l'afecte que les gents d'Espanya senten pel Successor de Pere. Vaig ser acollit veritablement amb gran entusiasme i fervor. En aquest Any Sant Compostel·là vaig voler fer-me pelegrí al costat dels qui, en gran nombre, han acudit a aquest cèlebre santuari. Vaig poder visitar la Casa de l'apòstol sant Jaume el Gran, el qual continua repetint, a qui arriba allí necessitat de gràcia, que, en Crist, Déu va venir al món per reconciliar-lo amb ell, sense imputar als homes les seves culpes.

En la imponent catedral de Compostel·la, en donar amb emoció l'abraçada tradicional al Sant, pensava que aquest gest d'acollida i d'amistat és també una manera d'expressar l'adhesió a la seva Paraula i la participació en la seva missió. Un signe fort de la voluntat de conformar-se al missatge apostòlic, el qual, per una part, ens compromet a ser fidels custodis de la bona nova que els Apòstols van transmetre, sense cedir a la temptació d'alterar-la, disminuir-la o sotmetre-la a altres interessos, i, per una altra, ens transforma a cadascun de nosaltres en anunciadors incansables de la fe en Crist, amb la paraula i el testimoniatge de la vida en tots els camps de la societat.

En veure el nombre de pelegrins presents en la solemne santa missa que vaig tenir la gran alegria de presidir a Santiago, meditava sobre el fet que allò que impulsa tanta gent a deixar les ocupacions quotidianes i emprendre el camí penitencial cap a Compostel·la, un camí a vegades llarg i fatigós, és el desig d'aconseguir la llum de Crist, al qual anhelan en el fons del seu cor, encara que sovint no ho saben expressar bé amb paraules. En els moments de desconcert, de recerca, de dificultat, així com en l'aspiració a enfortir la fe i a viure de manera més coherent, els qui pelegrinen a Compostel·la emprenen un itinerari profund de conversió a Crist, que va assumir en ell mateix la debilitat, el pecat de la humanitat, les misèries del món, portant-les on el mal ja no té poder, on la llum del bé ho il·lumina tot. Es tracta d'un poble de caminants silenciosos, provinents d'arreu del món, que redescobreixen l'antiga tradició medieval i cristiana del pelegrinatge, travessant pobles i ciutats impregnades de catolicisme.

En aquesta solemne eucaristia, viscuda pels nombrosíssims fidels presents amb intensa participació i devoció, vaig demanar amb fervor que els qui pelegrinen a Santiago rebin el do de convertir-se en veritables testimonis de Crist, el qual han redescobert a les cruïlles dels suggestius camins cap a Compostel·la. Vaig pregar també perquè els pelegrins, seguint les petjades de nombrosos sants que al llarg dels segles han recorregut el Camí de Sant Jaume, continuïn mantenint viu el genuí significat religiós, espiritual i penitencial, sense cedir a la banalitat, a la distracció, a les modes. Aquest camí, entramat de senderes que solquen vastes terres formant una xarxa a través de la península Ibèrica i Europa, ha estat i continua sent un lloc de trobada d'homes i dones de les províncies més diverses, units per la recerca de la fe i de la veritat sobre ells mateixos, i suscita experiències profundes de compartició, de fraternitat i de solidaritat.

Precisament la fe en Crist és el que dóna sentit a Compostel·la, un lloc espiritualment extraordinari, que continua sent punt de referència per a l'Europa d'avui

en les seves noves configuracions i perspectives. Conservar i reforçar l'obertura al transcendent, així com un diàleg fecund entre fe i raó, entre política i religió, entre economia i ètica, permetrà construir una Europa que, fidel a les seves arrels cristianes imprescindibles, respongui plenament a la seva vocació i missió en el món. Per això, segur de les immenses possibilitats del continent europeu i confiant en el seu futur d'esperança, vaig convidar Europa a obrir-se cada cop més a Déu, afavorint així les perspectives d'un autèntic encontre, respectuós i solidari, amb les poblacions i les civilitzacions dels altres continents.

Després, el diumenge, vaig tenir l'alegria veritablement gran de presidir, a Barcelona, la dedicació de l'església de la Sagrada Família, que vaig declarar basílica menor. En contemplar la grandiositat i la bellesa d'aquest edifici, que invita a elevar la mirada i l'ànima cap amunt, cap a Déu, recordava les grans construccions religioses, com les catedrals de l'edat mitjana, que han marcat profundament la història i la fisonomia de les principals ciutats d'Europa. Aquesta obra esplèndida —riquíssima en simbologia religiosa, preciosa en la trama de les formes, fascinant en el joc de les llums i dels colors—, gairebé una immensa escultura de pedra, fruit de la fe profunda, de la sensibilitat espiritual i del talent artístic d'Antoni Gaudí, remet al santuari veritable, el lloc del culte real, el cel, on Crist va entrar per presentar-se davant Déu en favor nostre (cf. He 9,24). El genial arquitecte, en aquest magnífic temple, ha sabut representar de manera admirable el misteri de l'Església, a la qual els fidels són incorporats amb el baptisme com pedres vives per a la construcció d'un edifici espiritual (cf. 1Pe 2,5).

Gaudí va concebre i va projectar l'església de la Sagrada Família com una gran catequesi sobre Jesucrist, com un cant de lloança al Creador. En aquest edifici tan imponent va posar la seva genialitat al servei de la bellesa. De fet, l'extraordinària capacitat expressiva i simbòlica de les formes i dels motius artístics, així com les innovadores tècniques arquitectòniques i escultòriques, evoquen la Font suprema de tota bellesa. El famós arquitecte va considerar aquest treball com una missió en la qual estava implicada tota la seva persona. Des del moment que va acceptar l'encàrrec de la construcció d'aquesta església, la seva vida va quedar marcada per un canvi profund. Va emprendre així una intensa pràctica de pregària, de dejuni i de pobresa, en sentir la necessitat de preparar-se espiritualment per a aconseguir expressar en la realitat material el misteri insondable de Déu. Es pot dir que, mentre Gaudí treballava en la construcció del temple, Déu construïa en ell l'edifici espiritual (cf. Ef 2,22), enfortint-lo en la fe i acostant-lo cada cop més a la intimitat amb Crist. Inspirant-se contínuament en la naturalesa, obra del Creador, i dedicant-se amb passió a conèixer la Sagrada Escripura i la litúrgia, va saber realitzar en el cor de la ciutat un edifici digne de Déu i, per això mateix, digne de l'home.

A Barcelona vaig visitar també l'Obra del Nen Déu, una iniciativa ultracentenària, molt vinculada a aquesta arxidiòcesi, on cuiden, amb professionalitat i amor, nens i joves discapacitats. Les seves vides són precioses als ulls de Déu i ens inviten constantment a sortir del nostre egoisme. En aquesta casa vaig ser partícip de l'alegria i de la caritat profunda i incondicional de les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors, del generós treball de metges, educadors i molts altres professionals i voluntaris, que col·laboren amb dedicació encomiable en aquesta institució. També vaig

beneir la primera pedra d'una nova residència que formarà part d'aquesta Obra, on tot parla de caritat, de respecte de la persona i de la seva dignitat, d'alegria profunda, perquè l'ésser humà val pel que és, i no sols pel que fa.

Mentre era a Barcelona vaig pregar intensament per les famílies, cèl·lules vitals i esperança de la societat i de l'Església. Vaig recordar també els qui sofreixen, especialment en aquests moments de serioses dificultats econòmiques. Vaig tenir presents, al mateix temps, els joves —que em van acompanyar en tota la visita a Santiago i a Barcelona amb el seu entusiasme i la seva alegria—, perquè descobrixin la bellesa, el valor i el compromís del matrimoni, en el qual un home i una dona formen una família que amb generositat acull la vida i l'acompanya des de la seva concepció fins a la seva fi natural. Tot el que es fa per a sostenir el matrimoni i la família, per ajudar les persones més necessitades, tot el que augmenta la grandesa de l'home i la seva dignitat inviolable, contribueix al perfeccionament de la societat. Cap esforç no és en va en aquest sentit.

Benvolguts amics, dono gràcies a Déu pels intensos dies que vaig viure a Santiago de Compostel·la i a Barcelona. Renovo el meu agraïment al rei i a la reina d'Espanya, als prínceps d'Astúries i a totes les autoritats. Dirigeixo un cop més la meva salutació agraïda i afectuosa als estimats germans arquebisbes d'aquestes dues Esglésies particulars i als seus col·laboradors, així com a tots els qui s'han prodigat generosament a fi que la meva visita a aquestes dues ciutats meravelloses fos fructuosa. Van ser dies inoblidables, que quedaran gravats en el meu cor! En particular, les dues celebracions eucarístiques, curiosament preparades i intensament viscudes per tots els fidels, també a través dels cants, trets tant de la gran tradició musical de l'Església com de la genialitat d'autors moderns, van ser moments de vertadera alegria interior. Que Déu recompensi a tots, com només ell ho sap fer; que la santíssima Mare de Déu i l'apòstol Santiago continuïn acompanyant el seu camí amb la seva protecció. L'any que ve, si Déu vol, aniré novament a Espanya, a Madrid, per a la Jornada mundial de la joventut. Encomano des d'ara a la vostra pregària aquesta iniciativa favorable, a fi que sigui ocasió de creixement en la fe per a molts joves.

Sr. Arquebisbe

ESCRIT

publicat en el 'Diari de Tarragona' del dia 10 de novembre de 2010

IMPRESSIONS D'UN VIATGE

(I) Santiago de Compostel·la

He tingut l'oportunitat d'acompanyar el sant pare Benet XVI a Santiago de Compostel·la i a Barcelona, la qual cosa ha deixat en mi profundes impressions. Potser la intensa preparació que ha suposat la vinguda a la nostra terra catalana i el debat mediàtic generat m'ha fet reflexionar molt sobre la importància i el significat que pot tenir per a tots nosaltres aquest viatge pastoral.

El meu viatge a Santiago ha estat un goig. Vaig anar-hi la vigília de l'arribada del Papa, el divendres dia 5, i allí em vaig trobar amb molts dels meus germans en l'episcopat, amb la plaça de l'Obradoiro ja gairebé preparada per a rebre'l i amb un sol radiant. A la nit una vetlla de pregària a la magnífica església de San Francisco, plena de gom a gom, amb molts joves asseguts a terra. Pregària intensa pel Papa, preparant el cor per a escoltar-lo, percebent que ets davant un moment històric. Molts milions de pelegrins han arribat i arriben a Santiago de Compostel·la, però papes, romans pontífexs, molt pocs. M'agradaria que quedés ben gravada en la meva ànima l'espera il·lusionada d'un successor dels Apòstols —això som els bisbes— per a rebre el successor de Pere, a qui Jesús va dir que seria la pedra sobre la qual edificaria la seva Església, i que ve com un pelegrí a pregar davant la tomba de l'apòstol Santiago, germà de Joan, el qual va acollir la Mare de Déu a casa seva.

Estem acostumats a escoltar i veure tants esdeveniments que potser a vegades no sabem distingir el que és important, allò que deixa empremta, del que s'oblida al cap de poques hores, com les quatre gotes d'aigua que s'assequen tot just cauen.

I neix el dia 6, boirós, amb la ciutat ja en moviment, esperant l'arribada del Sant Pare. Les hores es fan llargues fins que arriba. La impressió és que des de la seva arribada a l'Aeroport de Labacolla, aquest moment esperat, el temps embogeix i tot va massa ràpid. M'agradaria quedar-me amb la cara alegre, serena, riallera del Papa saludant a tots amb afecte. Amb la cara dels nens, joves i adults al pas del Pontífex: segur que quedaran també impreses a les seves ànimes aquests moments. No és fanatisme; és afecte, és fe, és ser conscients de qui és aquest pelegrí que arriba des de Roma per a donar una gran abraçada a l'apòstol Santiago. Arriba aquell que porta en la seva ànima la sol·licitud per totes les Esglésies.

A l'aeroport, en la seva salutació inicial, ressonen en el meu cor les seves paraules, i de manera particular, quan diu «vinc com pelegrí en aquest Any Sant Compostel·là i porto al cor el mateix amor a Crist que movia l'apòstol Pau a emprendre els seus viatges, anhelant també arribar a Espanya (cf. Rm 15,22-29)». Es reforça la convicció que l'Apòstol dels gentils va predicar també a Tarragona.

Saludo amb afecte el Sant Pare, portant en el meu cor tota l'arxidiòcesi de Tarragona, tots els tarragonins, tota l'Església. Dins la magnífica Catedral compostel·lana, pedres que han vist passar multituds al llarg dels segles, ens trobem amb el Papa. Després de saludar lentament les persones que són dins el temple i a les places adjacents, entra per la porta santa i puja a fer l'abraçada a Santiago. Després, una pregària i les paraules del Sant Pare que ens diu que «en aquest Any Sant Compostel·là, com a successor de Pere, he volgut jo també pelegrinar a la casa del Senyor Santiago, que es prepara per a celebrar el vuit-cents aniversari de la seva consagració, per a confirmar la vostra fe i revifar la vostra esperança, i per a confiar a la intercessió de l'Apòstol el vostres anhels, fatigues i treballs per l'evangeli. En abraçar la seva venerada imatge, he demanat també per tots els fills de l'Església, que té el seu origen en el misteri de comunió que és Déu».

A la tarda-vespre, a la plaça de l'Obradoiro, al peu de la Catedral, tinc la sort de concelebrar amb el Sant Pare, i escoltar novament les seves paraules que ens parlen a nosaltres i a tot Europa, recordant les seves arrels cristianes, els valors

que l'han fet gran entre els pobles i que avui sembla que s'apaguen. Una homilia magistral que convé llegir lentament i meditar-la. Val la pena perquè deixa empremta a l'ànima.

En acabar l'eucaristia sortida ràpida cap a Barcelona, on ens espera un dia farcit d'emocions.

† Jaume Pujol

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

ESCRIT

publicat en el 'Diari de Tarragona' del dia 11 de novembre de 2010

IMPRESSIONS D'UN VIATGE

(II) Barcelona

Després de les emocions de la visita del Papa a Santiago de Compostel·la, on vam tenir l'oportunitat d'acompanyar-lo, sabíem que ens esperaven encara alegries més grans quan aquell mateix dissabte vingués a Catalunya.

El nostre avió va sortir més tard i vam arribar ja de nit a Barcelona, mentre rebíem notícies de l'arribada de Benet XVI a l'Arquebisbat, al costat del qual ja l'esperaven els primers joves entusiastes per a aclamar la seva presència.

Al final va arribar el diumenge, el dia tan esperat. Des del primer seient de l'autobús que ens conduïa a la Sagrada Família vaig poder veure molt bé els rostres feliços de tanta gent que esperava per aclamar-lo al seu pas.

En realitat tot es va viure com una festa, i així m'ho han comentat moltes persones, no sols de les que van veure el Papa en directe, sinó d'aquelles —moltes més— que van veure els actes per televisió o per les pantalles gegants que hi havia al llarg dels carrers de Barcelona. Els bisbes catalans, asseguts en la cerimònia immediatament darrere dels cardenals, vam poder veure ben a prop de Benet XVI i gaudir, com tots, de l'esplendor de la Sagrada Família, sobretot en el moment impactant en què es van encendre tots els llums.

No contaré el que milions de persones van poder veure, sinó que referiré algunes impressions personals, entre les quals he de destacar, a part de l'agradable sorpresa de veure molta presència del català, el moment en què, com el Papa va fer damunt l'altar, vaig ungir amb oli, com també ho van fer els altres bisbes, una columna de la Sagrada Família en la litúrgia de dedicació de la nova basílica.

També amb satisfacció vaig escoltar les paraules pontifícies dedicades a Antoni Gaudí, un elogi particularment emotiu per a l'arquebisbe d'aquestes terres que el van veure néixer i créixer en la seva infància. Va ser molt bonic el que va dir d'aquest artista universal, el procés de beatificació del qual està iniciat.

Les càmeres van poder guaitar menys en el dinar que es va celebrar a l'Arquebisbat de Barcelona. Puc dir que va transcórrer de manera que va permetre veure la senzillesa i amabilitat del Papa en tots els seus gestos. Recordo, per exemple, el moment del brindis proposat pel cardenal, i predecessor meu a Tarragona, Lluís Martínez Sistach, així com el moment en què van treure el gran pastís de xocolata

que representava el temple de la Sagrada Família, al costat del qual el Papa i els qui el van portar es van fer fotografies. Els alumnes de l'Escola d'Hosteleria de Sant Ignasi van servir les taules amb molta professionalitat.

La jornada, com sabeu, va continuar al vespre amb la visita papal a la institució benèfica Nen Déu, plena d'emotivitat per la relació que va establir amb els discapacitats allí acollits, i amb el comiat a l'aeroport. Es notava que se n'anava feliç després d'aquest segon viatge a Espanya, precedent del que farà el proper any a Madrid per a presidir la Jornada Mundial de la Joventut.

Crec que ningú dels qui vam ser-hi presents, com tants feligresos de molt diverses parròquies de l'archidiòcesi, i dels milions de persones que van veure els actes per televisió, podrà oblidar aquesta visita de Benet XVI a Catalunya. Demano a Déu que els seus missatges, començant pel de la seva presència mateixa, suposin un al·licient per a avançar en el que era el motiu principal del viatge: confirmar els germans en la fe. I que ens serveixi també als catòlics per a sentir-nos ben a prop de qui és el nostre cap a l'Església.

A Catalunya tenim un índex de pràctica religiosa que ha baixat en els últims anys. Com pedres vives de l'Església, hem de procurar atraure persones que potser s'han distanciat de Déu, i per això assumim el compromís personal que ens demana el Papa en cada ocasió, també en aquesta, tan feliç que hem viscut aquests dies.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Conferència Episcopal Tarraconense

AGRAÏMENT

al sant pare Benet XVI per la seva visita pastoral

Els Bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense volem agrair a Déu el goig d'haver tingut el Sant Pare Benet XVI entre nosaltres, els proppassats dies 6 i 7 de novembre, quan ha vingut a Barcelona invitat pel Sr. Cardenal per dedicar la basílica de la Sagrada Família i per visitar l'Obra del Nen Déu.

Fem un agraïment també a la persona del Sant Pare, que amb les seves paraules i la seva presència ens ha confirmat en la fe i ens ha encoratjat en el nostre camí de cristians. Ens sabem portaveus dels milers i milers de fidels, que durant aquell cap de setmana han pogut escoltar els ensenyaments del Successor de Pere, pregar amb ell i seguir-lo durant les hores que ha conviscut amb nosaltres.

Som conscients, com Benet XVI, que la dedicació de la Sagrada Família ha estat el cim i la desembocadura d'una història d'aquesta terra catalana que, sobretot des del final del segle XIX, ha donat una plèiade de sants i de fundadors, de màrtirs i de creadors de cultura i bellesa cristians, així com tants fills de l'Església dedicats a l'ensenyament, la beneficència o la cura dels malalts i discapacitats.

Al mateix temps, fem nostra la seva pregària, que formulà solemnement durant aquella celebració: «En contemplar admirat aquest recinte sant de bellesa sorpre-

nent, amb tanta història de fe, demano a Déu que en aquesta terra catalana es multipliquin i consolidin nous testimonis de santedat, que prestin al món el gran servei que l'Església pot fer i ha de fer a la humanitat: ser icona de la bellesa divina, flama ardent de caritat, via perquè el món cregui en Aquell que Déu ha enviat (cf. Jn 6,29).» I acollim de cor la seva crida a «multiplicar els gestos concrets de solidaritat efectiva i constant, manifestant així que la caritat és el distintiu de la nostra condició cristiana».

Encoratjats per aquesta crida, nosaltres, bisbes de la Tarraconense, ens proposem i proposem a tot el poble cristià que peregrina a Catalunya, una nova primavera de l'esperit, una nova embranzida evangelitzadora al servei de tota la societat i una generosa entrega als més petits i necessitats: que cadascú en el seu entorn sigui flama ardent de fe i de caritat.

Els Bisbes de Catalunya

Tarragona, 14 de novembre de 2010

<p>CASA REINA. DALMAU S.C.P.</p>	<p>RÈTOLS DE LLAUTÓ METACRILAT I LLUMINOSOS PLAQUES DE MATRÍCULA (a l'acte) SEGELLS DE CAUTXÚ (entrega ràpida) SENYALS DE TRÀNSIT I D'OBRES EXTINTORS SERIGRAFIA</p>
<p>Rambla Nova, 125 Tel. 977 21 91 57 - Fax 977 23 53 46 43001 TARRAGONA</p>	

CARTA

d'agraïment al Sant Pare per la seva visita apostòlica

El Arzobispo de Tarragona

Tarragona, 19 de novembre de 2010

Emmo. y Rvdmo.
Sr. Cardenal Tarcisio Bertone
Secretario de Estado
00120 CITTÀ DEL VATICANO

Eminencia Reverendíssima,

Aprovechando mi viaje a Roma para asistir mañana al Consistorio, le pongo estas letras adjuntando la Nota en catalán y en castellano que hemos distribuido los Obispos de Cataluña para agradecer la visita del Santo Padre Benedicto XVI los pasados días 6 y 7 a Barcelona. Le ruego que se las haga llegar al Santo Padre.

Le puedo asegurar que los días pasados junto al Santo Padre tanto en Santiago de Compostela como en Barcelona han sido para nosotros unos días de gran emoción, alegría y deseos de una mayor entrega a la evangelización. El Santo Padre nos ha dejado un mensaje, hecho de palabras y de gestos, que esperamos nos ayude mucho en nuestra tarea de Pastores.

Estamos siempre muy unidos a las intenciones del Romano Pontífice y espero que a partir de ahora todavía más.

Reciba, Sr. Cardenal, mis mejores sentimientos de estima y de consideración en Cristo,

† Jaume Pujol Balcells
*Arzobispo metropolitano de Tarragona y primado
Presidente de la Conferència Episcopal Tarraconense*

Secretaria d'Estat de la Santa Seu

CARTA

de resposta a l'agraïment

SECRETARIA DE ESTADO

Vaticano, 25 de noviembre de 2010

PRIMERA SECCION ASUNTOS GENERALES

Prot. N. 135.950

Señor Arzobispo:

Con ocasión de la Visita Pastoral del Papa Benedicto XVI a Santiago de Compostela y Barcelona, y animado por nobles sentimientos de comunión eclesial, Vuestra Excelencia ha tenido la bondad de hacer llegar al Santo Padre un atento escrito, en el que se expresa la viva gratitud de los Obispos de Cataluña por la presencia del Sucesor de Pedro en la Ciudad Condal.

Su Santidad corresponde gustoso a este gentil gesto con un ferviente recuerdo en la oración, pidiendo a Dios que fortalezca en la fe, la esperanza y la caridad a los Pastores y fieles de esa hermosa tierra, para que, avivados por la palabra del Santo Padre, se identifiquen cada día más con Jesucristo, Luz del mundo, y continúen dando así un valiente y fiel testimonio de su Evangelio. Con estos deseos, el Sumo Pontífice, invocando la protección de la Santísima Virgen María y de san José, su castísimo Esposo, les imparte una especial Bendición Apostólica, prenda de copiosos dones celestiales.

Al evocar yo también con profunda complacencia los inolvidables momentos vividos en Cataluña con motivo del reciente Viaje Apostólico, aprovecho esta oportunidad para manifestarle, Excelencia, mi consideración y estima en Cristo.

Secretario de Estado

Excmo. Mons. Jaume PUJOL BALCELLS
Arzobispo de Tarragona
TARRAGONA

secció documental

Sant Pare

MISSATGE

amb motiu de la XIX Jornada Mundial del Malalt. 11 de febrer de 2011

«AMB LES SEVES FERIDES US CURAVA» (1Pe 2,24)

Benvolguts germans i germanes,

Cada any, en la celebració de la memòria de la beata Mare de Déu de Lourdes, que se celebra l'11 de febrer, l'Església proposa la Jornada Mundial del Malalt. Aquesta circumstància, com ho va voler el venerable Joan Pau II, es converteix en una ocasió propícia per a reflexionar sobre el misteri del sofriment i, sobretot, per a fer les nostres comunitats i la societat civil més sensibles envers els germans i les germanes malalts. Si cada home és germà nostre, encara més han d'estar en el centre de la nostra atenció el feble, el qui sofreix i el qui necessita que se l'atengui, perquè cap d'ells no se senti oblidat o marginat: de fet, «la grandesa de la humanitat està determinada essencialment per la seva relació amb el sofriment i amb el qui sofreix. Això és vàlid tant per a l'individu com per a la societat. Una societat que no aconsegueix acceptar els qui pateixen i no és capaç de contribuir mitjançant la compassió a fer que el patiment sigui compartit i suportat també interiorment, és una societat cruel i inhumana» (Carta enc. *Spe salvi*, 38). Que les iniciatives que seran promogudes a cada diòcesi en ocasió d'aquesta Jornada siguin un estímul per a fer cada cop més eficaç l'atenció envers els qui pateixen, de cara també a la celebració de manera solemne que tindrà lloc, l'any 2013, al santuari marià d'Altötting, a Alemanya.

1. Porto encara en el cor el moment en què, en el transcurs de la visita pastoral a Torí, vaig poder estar en reflexió i pregària davant el sant Sudari, davant aquest rostre sofrent que ens invita a meditar sobre aquell que va portar sobre seu la passió de l'home de tot temps i de tot lloc, i també els nostres sofriments, les nostres dificultats, els nostres pecats. Quants fidels, en tota la història, han passat per davant d'aquest llenç sepulcral amb què es va amortallar el cos d'un home crucificat, que es correspon en tot al que els Evangelis ens transmeten sobre la passió i mort de Jesús! Contemplar-lo és una invitació a reflexionar sobre el que escriu sant Pere: «Amb les seves ferides us curava» (1Pe 2,24). El Fill de Déu va patir, va morir, però ha ressuscitat, i precisament per això aquestes ferides es converteixen en el signe de la nostra redempció, del perdó i de la reconciliació amb el Pare; es converteixen també, això no obstant, en un banc de prova per a la fe dels deixebles i per a la nostra fe: cada cop que el Senyor parla de la seva passió i mort, ells no el comprenen, rebutgen el que els diu, s'hi oposen. Per a ells, com per a nosaltres, el sofriment roman sempre ple de misteri, difícil d'acceptar i de portar. Els dos deixebles d'Emmaús caminen tristos pels esdeveniments esdevinguts aquells dies a Jerusalem, i només quan el Ressuscitat recorre el camí amb ells s'obren a una visió nova (cf. Lc 24,13-31). També a l'apòstol Tomàs li costa de

creure la via de la passió redemptora: «Si no li veig a les mans la marca dels claus, si no fico el dit a la ferida dels claus i no li poso la mà dins el costat, jo no creuré pas» (Jn 20,25). Però davant Crist que mostra les seves ferides, la seva resposta es transforma en una professió de fe commovedora: «Senyor meu i Déu meu!» (Jn 20,28). Allò que abans era un obstacle insuperable, perquè era signe del fracàs aparent de Jesús, es converteix, en el trobament amb el Ressuscitat, en la prova d'un amor victoriós: «Només un Déu que ens estima fins prendre sobre seu les nostres ferides i el nostre dolor, sobretot l'innocent, és digne de fe» (Missatge *Urbi et Orbi*, Pasqua 2007).

2. Estimats malalts i sofrents, és precisament a través de les ferides de Crist com nosaltres podem veure, amb ulls d'esperança, tots els mals que afligeixen la humanitat. Ressuscitant, el Senyor no ha tret el sofriment ni el mal del món, sinó que els ha vençut d'arrel. A la prepotència del mal ha oposat l'omnipotència del seu Amor. Ens va indicar, així, que el camí de la pau i de l'alegria és l'Amor: «Tal com jo us he estimat [...] estimeu-vos els uns als altres» (Jn 13,34). Crist, vencedor de la mort, és viu enmig nostre. I mentre amb sant Tomàs diem també nosaltres: «Senyor meu i Déu meu!», seguim el nostre Mestre en la disponibilitat de donar la vida pels nostres germans (cf. 1Jn 3,16), sent així missatgers d'una alegria que no tem el dolor, l'alegria de la Resurrecció.

Sant Bernat afirma: «Déu no pot patir, però pot compadir.» Déu, la Veritat i l'Amor en persona, va voler patir per nosaltres i amb nosaltres; es va fer home per a poder *com-patir* amb l'home, de manera real, en carn i sang. En cada patiment humà hi ha entrat un que comparteix el sofriment i dóna suport; en cada sofriment es difon la *con-solatio*, la consolació de l'amor partícip de Déu per a fer sorgir l'estrella de l'esperança (cf. Carta enc. *Spe salvi*, 39).

A vosaltres, estimats germans i germanes, repeteix aquest missatge, perquè en sigueu testimonis a través del vostre sofriment, de la vostra vida i de la vostra fe.

3. Girant l'esguard vers la cita de Madrid, el proper agost de 2011, per a la Jornada Mundial de la Joventut, voldria dirigir també un pensament particular als joves, especialment a aquells que viuen l'experiència de la malaltia. Sovint la Passió, la creu de Jesús fan por, perquè sembla que són la negació de la vida. En realitat és exactament al contrari! La creu és el «sí» de Déu a l'home, l'expressió més alta i més intensa del seu amor i la font d'on brolla la vida eterna. Del cor traspasat de Jesús ha brollat aquesta vida divina. Només ell és capaç d'alliberar el món del mal i de fer créixer el seu Regne de justícia, de pau i d'amor a què tots aspirem (cf. Missatge per a la Jornada Mundial de la Joventut 2011, 3). Estimats joves, apreneu a «veure» i a «trobar» Jesús en l'eucaristia, on està present de manera real per nosaltres, fins al punt de fer-se aliment per al camí, però també sapigueu-lo reconèixer i servir en els pobres, en els malalts, en els germans sofrents i en dificultat, que necessiten la vostra ajuda (cf. *ibid.*, 4). A tots vosaltres, joves, malalts i sans, repeteixo la invitació a crear ponts d'amor i de solidaritat, perquè ningú no se senti sol, sinó proper a Déu i part de la gran família dels seus fills (cf. Audiència general, 15 de novembre de 2006).

4. Contemplant les ferides de Jesús, la nostra mirada es dirigeix al seu Cor sacratíssim, on es manifesta en summe grau l'amor de Déu. El Sagrat Cor és Crist crucificat, amb el costat obert per la llança d'on brollen sang i aigua (cf. Jn 19,34), «font dels sagraments de l'Església, [...] perquè tots, atrets al seu Cor obert, poguéssim beure amb goig a les fonts de la Salvació» (*Missal Romà*, Prefaci de la Solemnitat del Sagrat Cor de Jesús). Especialment vosaltres, estimats malalts, sentiu la proximitat d'aquest Cor ple d'amor i beveu amb fe i alegria d'aquesta font, resant: «Aigua del costat de Crist, renteu-me. Passió de Crist, fortifiqueu-me. Oh bon Jesús, escolteu-me. En les vostres ferides, amagueu-me» (Pregària de sant Ignasi de Loiola).

5. Al final d'aquest Missatge meu per a la propera Jornada Mundial del Malalt, vull expressar el meu afecte a tots i a cadascú, sentint-me particip dels patiments i de les esperances que viu quotidianament en unió amb Crist crucificat i resuscitat, perquè us doni la pau i la guarició del cor. Que amb ell vetlli al vostre costat la Mare de Déu, a qui invoquem amb confiança com a Salut dels malalts i Consoladora dels afligits. Als peus de la Creu es realitza per a ella la profecia de Simeó: el seu cor de Mare està traspasat (cf. Lc 2,35). Des de l'abisme del seu dolor, participació en el del Fill, Maria ha estat feta capaç d'acollir la nova missió: ser la Mare de Crist en els seus membres. A l'hora de la Creu, Jesús li presenta cadascun dels seus deixebles dient-li: «Aquí tens el teu fill» (cf. Jn 19,26-27). La compassió maternal envers el Fill es converteix en compassió maternal envers cadascun de nosaltres en els nostres patiments quotidians (cf. Homilia a Lourdes, 15 de setembre de 2008).

Estimats germans i germanes, en aquesta Jornada Mundial del Malalt, invito també les autoritats a invertir cada cop més energies en estructures sanitàries que siguin d'ajuda i de suport als qui pateixen, sobretot als més pobres i necessitats, i dirigint el meu pensament a totes les diòcesis envio una salutació afectuosa als bisbes, als sacerdots, a les persones consagrades, als seminaristes, als agents sanitaris, als voluntaris i a tots aquells que es dediquen amb amor a guarir i alleujar les ferides de cada germà o germana malalt, en els hospitals o residències, en les famílies: que en el rostre dels malalts sapigueu veure sempre el Rostre dels rostres: el de Crist.

Asseguro a tots el meu record en la pregària, mentre imparteixo a cadascun de vosaltres una especial benedicció apostòlica.

Benedictus pp XVI

Vaticà, 21 de novembre de 2010, Festa de Crist, Rei de l'Univers

MISSATGE

per a la celebració de la Jornada Mundial de la Pau. 1 de gener de 2011

LA LLIBERTAT RELIGIOSA, CAMÍ PER A LA PAU

1. AL COMENÇAMENT D'UN NOU ANY vull fer arribar a tothom la meva felicitació; és un desig de serenitat i de prosperitat, però sobretot de pau. L'any que acaba també ha estat marcat lamentablement per persecucions, per discriminacions, per terribles actes de violència i d'intolerància religiosa.

Penso de manera particular en l'estimada terra de l'Iraq, que en el seu camí envers la desitjada estabilitat i reconciliació, continua sent escenari de violències i atemptats. Vénen a la memòria els recents patiments de la comunitat cristiana, i de manera especial l'atac vil contra la Catedral sirio-catòlica de la Mare de Déu del Perpetu Socors de Bagdad, en la qual el 31 d'octubre passat van ser assassinats dos sacerdots i més de cinquanta fidels, mentre estaven reunits per a la celebració de la santa missa. En els dies posteriors s'han succeït altres atacs, també a cases privades, provocant por en la comunitat cristiana i el desig en molts dels seus membres d'emigrar per a trobar millors condicions de vida. Desitjo manifestar-los la meua proximitat, així com la de tota l'Església, que s'ha expressat d'una manera concreta en la recent Assemblea Especial per a l'Orient Mitjà del Sínode dels Bisbes, la qual ha dirigit una paraula d'encoratjament a les comunitats catòliques de l'Iraq i de l'Orient Mitjà per viure la comunió i continuar donant en aquelles terres un testimoniatge valent de fe.

Dono les gràcies vivament als Governos que s'esforcen per alleujar els sofriments d'aquests germans en humanitat, i invito els catòlics a pregar pels seus germans en la fe, que pateixen violències i intoleràncies, i a ser solidaris amb ells. En aquest context, sento molt viva la necessitat de compartir amb vosaltres algunes reflexions sobre la llibertat religiosa, camí per a la pau. En efecte, es pot constatar amb dolor que en algunes regions del món la professió i expressió de la pròpia religió comporta un risc per a la vida i la llibertat personal. En altres regions es donen formes més silencioses i sofisticades de prejudici i d'oposició envers els creients i els símbols religiosos. Els cristians són actualment el grup religiós que pateix el nombre més gran de persecucions a causa de la seva fe. Molts són víctimes cada dia d'ofenses i viuen sovint amb por per la seva recerca de la veritat, la seva fe en Jesucrist i la seva crida sincera perquè es reconegui la llibertat religiosa. Tot això no es pot acceptar, perquè constitueix una ofensa a Déu i a la dignitat humana; a més és una amenaça a la seguretat i a la pau, i impedeix la realització d'un desenvolupament humà integral autèntic.¹

En efecte, en la llibertat religiosa s'expressa l'especificitat de la persona humana, per la qual pot ordenar la pròpia vida personal i social a Déu, a la llum de la qual es comprèn plenament la identitat, el sentit i la finalitat de la persona. Negar o limitar de manera arbitrària aquesta llibertat significa conrear una visió reductiva de la persona humana, enfosquir el paper públic de la religió; significa generar una societat injusta, que no s'ajusta a la vertadera naturalesa de la persona humana; *significa fer impossible l'afirmació d'una pau autèntica i estable per a tota la família humana.*

Per tant, exhorto els homes i dones de bona voluntat a renovar el seu compromís per la construcció d'un món en què tothom pugui professar lliurement la seva religió o la seva fe, i viure el seu amor a Déu amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb tot el pensament (cf. Mt 22,37). Aquest és el sentiment que inspira i guia el Missatge per a la XLIV Jornada Mundial de la Pau, dedicat al tema: «La llibertat religiosa, camí per a la pau.»

---

¹ Cf. Carta Enc. *Caritas in veritate*, 29.55-57.

Dret sagrat a la vida i a una vida espiritual

2. *El dret a la llibertat religiosa es fonamenta en la dignitat mateixa de la persona humana,*² la naturalesa transcendent de la qual no es pot ignorar o descuidar. Déu va crear l'home i la dona a imatge i semblança seva (cf. Gn 1,27). Per això, tota persona és titular del *dret sagrat* a una vida íntegra, també des del punt de vista espiritual. Si no es reconeix el propi ser espiritual, sense l'obertura a la transcendència, la persona humana es replega sobre ella mateixa, no aconsegueix trobar respostes als interrogants del seu cor sobre el sentit de la vida, ni conquerir valors i principis ètics duradors, i tampoc aconsegueix experimentar una llibertat autèntica i desenvolupar una societat justa.³

La Sagrada Escripura, en sintonia amb la nostra experiència, revela el valor profund de la dignitat humana: «Quan miro el cel que han creat les teves mans, la lluna i els estels que hi has posat, jo em dic: “Què és l'home, perquè te'n records? Què és un mortal, perquè el tinguis present?” Gairebé l'has igualat als àngels, l'has coronat de glòria i dignitat, has fet que dominés la teva creació, tot ho has posat sota els seus peus» (Sl 8,4-7).

Davant la realitat sublim de la naturalesa humana, podem experimentar la mateixa sorpresa del salmista. Ella es manifesta com a obertura al Misteri, com a capacitat d'interrogar-se en profunditat sobre ell mateix i sobre l'origen de l'univers, com a íntima ressonància de l'Amor suprem de Déu, principi i fi de totes les coses, de cada persona i dels pobles.⁴ La dignitat transcendent de la persona és un valor essencial de la saviesa judeocristiana, però, gràcies a la raó, pot ser reconeguda per tothom. Aquesta dignitat, entesa com a capacitat de transcendir la pròpia materialitat i cercar la veritat, ha de ser reconeguda com un *bé* universal, indispensable per a la construcció d'una societat orientada a la realització i plenitud de l'home. El respecte dels elements essencials de la dignitat de l'home, com el dret a la vida i a la llibertat religiosa, és una condició per a la legitimitat moral de tota norma social i jurídica.

Llibertat religiosa i respecte recíproc

3. *La llibertat religiosa es troba en l'origen de la llibertat moral.* En efecte, l'obertura a la veritat i al bé, l'obertura a Déu, arrelada en la naturalesa humana, confereix a cada home dignitat plena, i és garantia del respecte ple i recíproc entre les persones. Per tant, la llibertat religiosa s'ha d'entendre no sols com a absència de coacció, sinó abans fins i tot com a capacitat d'ordenar les pròpies opcions segons la veritat.

Entre llibertat i respecte hi ha un vincle inseparable; en efecte, «en l'exercici de llurs drets, l'individu i els grups socials són obligats per la llei moral a tenir en compte tant els drets dels altres com les pròpies obligacions envers els altres i el bé comú de tots».⁵

---

² Cf. CONC. ECUM. VAT. II, Decl. *Dignitatis humanæ*, sobre la llibertat religiosa, 2.

³ Cf. Cart. enc. *Caritas in veritate*, 78.

⁴ Cf. CONC. ECUM. VAT. II, Decl. *Nostra aetate*, sobre les relacions de l'Església amb les religions no cristianes, 1.

⁵ *Ibid.*, Decl. *Dignitatis humanæ*, sobre la llibertat religiosa, 7.

Una *llibertat enemiga* o *indiferent* respecte a Déu acaba per negar-se ella mateixa i no garanteix el respecte ple de l'altre. Una voluntat que es creu radicalment incapaç de cercar la veritat i el bé no té raons objectives i motius per obrar, sinó aquells que provenen dels seus interessos momentanis i passatgers; no té una «identitat» per custodiar i construir a través de les opcions veritablement lliures i conscients. No pot, doncs, reclamar el respecte per part d'altres «voluntats», que també estan desconnectades del seu ser més profund, i que poden fer prevaler altres «raons» o fins i tot cap «raó». La il·lusió de trobar en el relativisme moral la clau per a una convivència pacífica és en realitat l'origen de la divisió i negació de la dignitat dels éssers humans. Es comprèn llavors la necessitat de reconèixer una doble dimensió en la unitat de la persona humana: la *religiosa* i la *social*. Pel que fa a això, és inconcebible que els creients «hagin de suprimir una part d'ells mateixos —la seva fe— per a ser ciutadans actius. Mai no hauria de ser necessari renegar de Déu per a poder gaudir dels propis drets».⁶

La família, escola de llibertat i de pau

4. Si la llibertat religiosa és camí per a la pau, l'*educació religiosa* és una via privilegiada que capacita les noves generacions per a reconèixer en l'altre el seu germà o germana, amb els quals camina i col·labora perquè tots se sentin membres vius de la mateixa família humana, de la qual ningú no ha de ser exclòs.

La família fonamentada sobre el matrimoni, expressió de la unió íntima i de la complementarietat entre un home i una dona, s'insereix en aquest context com la primera escola de formació i creixement social, cultural, moral i espiritual dels fills, que haurien de veure sempre en el pare i la mare el primer testimoniatge d'una vida orientada a la recerca de la veritat i a l'amor de Déu. Els mateixos pares haurien de tenir la llibertat de poder transmetre als fills, sense constriccions i amb responsabilitat, el seu patrimoni de fe, de valors i de cultura. La família, primera cèl·lula de la societat humana, continua sent l'àmbit primordial de formació per a unes relacions harmonioses en tots els àmbits de la convivència humana, nacional i internacional. Aquest és el camí que s'ha de recórrer amb saviesa per a construir un teixit social sòlid i solidari, i preparar els joves perquè, amb un esperit de comprensió i de pau, assumeixin la seva responsabilitat en la vida, en una societat lliure.

Un patrimoni comú

5. Es pot dir que, entre els drets i llibertats fonamentals arrelats en la dignitat de la persona, la llibertat religiosa gaudeix d'un estatut especial. Quan es reconeix la llibertat religiosa, la dignitat de la persona humana es respecta en la seva arrel i es reforcen l'*ethos* i les institucions dels pobles. I viceversa, quan es nega la llibertat religiosa, quan s'intenta impedir la professió de la pròpia religió o fe i viure conforme a elles, s'ofèn la dignitat humana, alhora que s'amenaça la justícia i la pau, que es fonamenten en l'ordre social recte construït a la llum de la Summa Veritat i Summe Bé.

---

⁶ Discurs a l'Assemblea General de l'Organització de les Nacions Unides (18 abril 2008); AAS 100 (2008), 337.

*La llibertat religiosa significa també, en aquest sentit, una conquesta de progrés polític i jurídic. És un bé essencial: tota persona ha de poder exercir lliurement el dret a professar i a manifestar, individualment o comunitàriament, la seva religió o fe, tant en públic com en privat, per l'ensenyament, la pràctica, les publicacions, el culte o l'observança dels ritus. No hi hauria d'haver obstacles si volgués adherir-se eventualment a una altra religió, o no professar-ne cap. En aquest àmbit, l'ordenament internacional resulta emblemàtic i és una referència essencial per als Estats, ja que no consent cap derogació de la llibertat religiosa, excepte l'exigència legítima de l'ordre públic just.⁷ L'ordenament internacional, per tant, reconeix als drets de naturalesa religiosa el mateix estatus que el dret a la vida i a la llibertat personal, com a prova de la seva pertinença al *nucli essencial* dels drets de l'home, dels drets universals i naturals que la llei humana mai no pot negar.*

*La llibertat religiosa no és patrimoni exclusiu dels creients, sinó de tota la família dels pobles de la terra. És un element imprescindible d'un Estat de dret; no es pot negar sense malmetre al mateix temps els altres drets i llibertats fonamentals, perquè n'és la síntesi i el cim. És un «indicador per a verificar el respecte de tots els altres drets humans».⁸ Al mateix temps que afavoreix l'exercici de les facultats humanes més específiques, crea les condicions necessàries per a la realització d'un *desenvolupament integral*, que concerneix de manera unitària la totalitat de la persona en totes les seves dimensions.⁹*

La dimensió pública de la religió

6. La llibertat religiosa, com tota llibertat, encara que prové de l'esfera personal, es realitza en la relació amb els altres. Una llibertat sense relació no és una llibertat completa. La llibertat religiosa no s'exhaureix en la simple dimensió individual, sinó que es realitza en la mateixa comunitat i en la societat, en coherència amb l'ésser relacional de la persona i la naturalesa pública de la religió.

La *relacionalitat* és un component decisiu de la llibertat religiosa, que impulsa les comunitats dels creients a practicar la solidaritat amb vista al bé comú. En aquesta dimensió comunitària cada persona continua sent única i irrepetible i, al mateix temps, es completa i realitza plenament.

És innegable l'aportació que les comunitats religioses donen a la societat. Són moltes les institucions caritatives i culturals que donen testimoni del paper constructiu dels creients en la vida social. Més important encara és la contribució ètica de la religió en l'àmbit polític. No se l'hauria de marginar o prohibir, sinó considerar-la com una aportació vàlida per a la promoció del bé comú. En aquesta perspectiva, cal esmentar la dimensió religiosa de la cultura, que al llarg dels segles s'ha forjat gràcies a la contribució social i, sobretot, ètica de la religió. Aquesta dimensió no constitueix de cap manera una discriminació per als qui no participen de la creença, sinó que més aviat reforça la cohesió social, la integració i la solidaritat.

---

⁷ Cf. CONC. ECUM. VAT. II, Decl. *Dignitatis humanae*, sobre la llibertat religiosa, 2.

⁸ JOAN PAU II, Discurs a l'Assemblea de l'Organització per a la seguretat i la cooperació a Europa (OSCE), (10 octubre 2003), 1: AAS96 (2004), 111.

⁹ Cf. Carta Enc. *Caritas in veritate*, 11.

La llibertat religiosa, força de llibertat i de civilització: els perills de la seva instrumentalització

7. La instrumentalització de la llibertat religiosa per a emascarar interessos ocults, com per exemple la subversió de l'ordre constituït, l'acumulació de recursos o la retenció del poder per part d'un grup, pot provocar danys enormes a la societat. El fanatisme, el fonamentalisme, les pràctiques contràries a la dignitat humana, mai no es poden justificar i molt menys si es realitzen en nom de la religió. La professió d'una religió no es pot instrumentalitzar ni imposar per la força. És necessari, doncs, que els Estats i les diferents comunitats humanes no oblidin mai que la llibertat religiosa és condició per a la recerca de la veritat i que la veritat no s'imposa amb la violència sinó per «la força de la mateixa veritat».¹⁰ En aquest sentit, la religió és una força positiva i promotora de la construcció de la societat civil i política.

Com negar l'aportació de les grans religions del món al desenvolupament de la civilització? La recerca sincera de Déu ha portat a un major respecte de la dignitat de l'home. Les comunitats cristianes, amb el seu patrimoni de valors i principis, han contribuït molt a fer que les persones i els pobles hagin pres consciència de la seva identitat i dignitat, així com a la conquesta d'institucions democràtiques i a l'afirmació dels drets de l'home amb les respectives obligacions.

També avui, en una societat cada cop més globalitzada, els cristians estan cridats a donar la seva aportació preciosa al compromís fatigós i apassionant per la justícia, al desenvolupament humà integral i a l'ordenació recta de les realitats humanes, no sols amb un compromís civil, econòmic i polític responsable, sinó també amb el testimoni de la seva fe i caritat. L'exclusió de la religió de la vida pública la priva d'un espai vital que obre a la transcendència. Sense aquesta experiència primària resulta difícil orientar la societat cap a principis ètics universals, així com a l'establiment d'ordenaments nacionals i internacionals per tal que els drets i llibertats fonamentals puguin ser reconeguts i realitzats plenament, conforme a allò que s'ha proposat en els objectius de la Declaració Universal dels drets de l'home de 1948, encara avui per desgràcia incomplets o negats.

Una qüestió de justícia i de civilització: el fonamentalisme i l'hostilitat contra els creients comprometen la laïcitat positiva dels Estats

8. La mateixa determinació amb què es condemnen totes les formes de fanatisme i de fonamentalisme religiós ha d'animar l'oposició a totes les formes d'hostilitat contra la religió, que limiten el paper públic dels creients en la vida civil i política.

No s'ha d'oblidar que el fonamentalisme religiós i el laïcisme són formes especulars i extremes de rebuig del pluralisme legítim i del principi de laïcitat. En efecte, ambdós absolutitzen una visió reductiva i parcial de la persona humana, afavorint, en el primer cas, formes d'integrisme religiós i, en el segon, de racionalisme. La societat que vol imposar o, contràriament, negar la religió amb la violència, és injusta amb la persona i amb Déu, però també amb ella mateixa. Déu crida cap a

---

¹⁰ Cf. CONC. ECUM. VAT. II, Decl. *Dignitatis humanae*, sobre la llibertat religiosa, 1.

ell la humanitat amb un disegni d'amor que, implicant tota la persona en la seva dimensió natural i espiritual, reclama una correspondència en termes de llibertat i de responsabilitat, amb tot el cor i l'ésser mateix, individual i comunitari. Per tant, també la societat, com a expressió de la persona i del conjunt de les seves dimensions constitutives, ha de viure i organitzar-se de tal manera que afavoreixi l'obertura a la transcendència. Per això, les lleis i les institucions d'una societat no es poden configurar ignorant la dimensió religiosa dels ciutadans, o de manera que en prescindeixi totalment. A través de l'acció democràtica de ciutadans conscients de la seva alta vocació, s'han de commensurar amb el ser de la persona, per a poder secundar-ho en la seva dimensió religiosa. Pel fet de no ser, aquesta, una creació de l'Estat, no pot ser manipulada, sinó que més aviat ha de ser reconeguda i respectada.

L'ordenament jurídic a tots els nivells, nacional i internacional, quan consent o tolera el fanatisme religiós o antireligiós, no compleix amb la seva missió, que consisteix en la tutela i promoció de la justícia i el dret de cadascú. Aquestes últimes no poden quedar a l'arbitri del legislador o de la majoria perquè, com ja ho ensenyava Ciceró, la justícia consisteix en quelcom més que un mer acte productor de la llei i la seva aplicació. Implica el reconeixement de la dignitat de cadascú,¹¹ la qual, sense llibertat religiosa garantida i viscuda en la seva essència, resulta mutilada i vexada, exposada al perill de caure en el predomini dels ídols, de béns relatius transformats en absoluts. Tot això exposa la societat al risc de totalitarismes polítics i ideològics, que emfatitzen el poder públic, mentre es menyscaba i coarta la llibertat de consciència, de pensament i de religió, com si fossin rivals.

Diàleg entre institucions civils i religioses

9. El patrimoni de principis i valors expressats en una religiositat autèntica és una riquesa per als pobles i per al seu *ethos*. Es dirigeix directament a la consciència i a la raó dels homes i dones, recorda l'imperatiu de la conversió moral, motiva el conreu i la pràctica de les virtuts i la proximitat envers els altres amb amor, sota el signe de la fraternitat, com a membres de la gran família humana.¹²

La dimensió pública de la religió ha de ser sempre reconeguda, respectant la laïcitat positiva de les institucions estatals. Per a aquest fi, és fonamental *un diàleg sa entre les institucions civils i les religioses* per al desplegament integral de la persona humana i l'harmonia de la societat.

Viure en l'amor i en la veritat

10. En un món globalitzat, caracteritzat per societats cada cop més multiètniques i multiconfessionals, les grans religions poden constituir un factor d'unitat i de pau important per a la família humana. Sobre la base de les conviccions religioses respectives i de la recerca racional del bé comú, els seus seguidors estan cridats a viure amb responsabilitat el propi compromís en un context de llibertat religiosa. En les diverses cultures religioses, alhora que s'ha de rebutjar tot allò que va contra

---

¹¹ Cf. CICERÓ, *De inventione*, II, 160.

¹² Cf. Discurs als representants d'altres religions del Regne Unit (17 setembre 2010): *L'Osservatore Romano* (18 setembre 2010), 12.

la dignitat de l'home i la dona, s'ha de tenir en compte el que resulta positiu per a la convivència civil.

L'espai públic, que la comunitat internacional posa a disposició de les religions i de la seva proposta de «vida bona», afavoreix el sorgiment d'un criteri compartit de veritat i de bé, i d'un consens moral, fonamentals per a una convivència justa i pacífica. Els líders de les grans religions, pel seu paper, la seva influència i la seva autoritat en les pròpies comunitats, són els primers a ser cridats a viure en el respecte recíproc i en el diàleg.

Els cristians, per part seva, estan cridats per la mateixa fe en Déu, Pare del Senyor Jesucrist, a viure com germans que es troben en l'Església i col·laboren en l'edificació d'un món en què les persones i els pobles «no seran dolents ni faran mal [...], perquè el país serà ple del coneixement del Senyor, com l'aigua cobreix la conca del mar» (cf. Is 11,9).

El diàleg com a recerca en comú

11. El diàleg entre els seguidors de les diferents religions constitueix per a l'Església un instrument important per a col·laborar amb totes les comunitats religioses al bé comú. L'Església no rebutja res del que en les diferents religions és vertader i sant. «Considera amb respecte sincer aquelles formes d'actuar i de viure, aquells preceptes i doctrines que, tot i apartar-se en molts punts d'allò que ella sosté i proposa, en força ocasions transmeten un raig d'aquella Veritat que il·lumina tots els homes.»¹³

Amb això no es vol assenyalar el camí del relativisme o del sincretisme religiós. L'Església, en efecte, «anuncia, [...] i té obligació de proclamar sense treva Crist, que és “el camí, la veritat i la vida” (Jn 14,6), en el qual els homes troben la plenitud de la vida religiosa i en el qual Déu ha reconciliat amb si mateix totes les coses».¹⁴ Però això no exclou el diàleg i la recerca comuna de la veritat en els diferents àmbits vitals, perquè, com ho afirma sovint sant Tomàs, «tota veritat, independentment de qui la digui, ve de l'Esperit Sant».¹⁵

L'any 2011 es complirà el 25è aniversari de la Jornada mundial de pregària per la pau, que va ser convocada a Assís pel venerable Joan Pau II, el 1986. En aquella ocasió, els líders de les grans religions del món van testimoniar que les religions són un factor d'unió i de pau, no de divisió i de conflicte. El record d'aquella experiència és un motiu d'esperança en un futur en què tots els creients se sentin i siguin autèntics treballadors per la justícia i la pau.

Veritat moral en la política i en la diplomàcia

12. La política i la diplomàcia haurien de contemplar el patrimoni moral i espiritual que ofereixen les grans religions del món, per a reconèixer i afirmar aquelles veritats, principis i valors universals que no poden negar-se sense negar la dignitat

---

¹³ CONC. ECUM. VAT. II, Decl. *Nostra aetate*, sobre les relacions de l'Església envers les religions no cristianes, 2.

¹⁴ *Ibid.*

¹⁵ *Super evangelium Joannis*, I, 3.

de la persona humana. Però, ¿què significa, de manera pràctica, promoure la veritat moral en el món de la política i de la diplomàcia? Significa actuar de manera responsable sobre la base del coneixement objectiu i íntegre dels fets; vol dir desarticlar aquelles ideologies polítiques que acaben per supplantar la veritat i la dignitat humana, i promouen falsos valors amb el pretext de la pau, del desenvolupament i dels drets humans; significa afavorir un compromís constant per a fonamentar la llei positiva sobre els principis de la llei natural.¹⁶ Tot això és necessari i coherent amb el respecte de la dignitat i el valor de la persona humana, ratificat pels pobles de la terra en la Carta de l'Organització de les Nacions Unides de 1945, que presenta valors i principis morals universals com a referència per a les normes, institucions i sistemes de convivència en l'àmbit nacional i internacional.

Més enllà de l'odi i del prejudici

13. Malgrat els ensenyaments de la història i l'esforç dels Estats, de les organitzacions internacionals a nivell mundial i local, de les organitzacions no governamentals i de tots els homes i dones de bona voluntat, que cada dia s'esforcen per tutelar els drets i llibertats fonamentals, es continuen constatant en el món persecucions, discriminacions, actes de violència i d'intolerància per motius religiosos. Particularment a l'Àsia i a l'Àfrica, les víctimes són principalment membres de les minories religioses, als quals s'impedeix de professar lliurement o canviar la seva religió mitjançant la intimidació i la violació dels drets, de les llibertats fonamentals i dels béns essencials, arribant fins i tot a la privació de la llibertat personal o de la vida mateixa.

Com ja ho he afirmat, es donen també formes més sofisticades d'hostilitat contra la religió, que en els països occidentals s'expressen a vegades renegant de la història i dels símbols religiosos, en els quals es reflecteixen la identitat i la cultura de la majoria dels ciutadans. Són formes que fomenten sovint l'odi i el prejudici, i que no coincideixen amb una visió serena i equilibrada del pluralisme i de la laïcitat de les institucions, a més del risc per a les noves generacions de perdre el contacte amb el preciós patrimoni espiritual dels seus països.

La defensa de la religió passa a través de la defensa dels drets i de les llibertats de les comunitats religioses. Que els líders de les grans religions del món i els responsables de les nacions renovin el compromís per la promoció i la tutela de la llibertat religiosa, en particular per la defensa de les minories religioses, que no constitueixen una amenaça contra la identitat de la majoria, sinó que, al contrari, són una oportunitat per al diàleg i l'enriquiment cultural recíproc. La seva defensa representa la manera ideal per a consolidar l'esperit de benevolència, d'obertura i de reciprocitat amb què es tutelen els drets i llibertats fonamentals en totes les àrees i regions del món.

La llibertat religiosa en el món

14. Per últim, em dirigeixo a les comunitats cristianes que sofreixen persecucions,

---

¹⁶ Cf. Discurs a les autoritats civils i al Cos diplomàtic a Xipre (5 juny 2010): *L'Osservatore Romano*, ed. en llengua espanyola, 13 juny 2010, 6; COMISSIÓ TEOLÒGICA INTERNACIONAL, *A la recerca d'una ètica universal: nova mirada sobre la llei natural*, Ciutat del Vaticà 2009.

discriminacions, actes de violència i intolerància, en particular a l'Àsia, a l'Àfrica, a l'Orient Mitjà i especialment a Terra Santa, lloc elegit i beneït per Déu. Alhora que els renovo el meu afecte paternal i els asseguro la meva pregària, demano a tots els responsables que actuïn promptament per a posar fi a qualsevol atropellament contra els cristians que viuen en aquestes regions. Que els deixebles de Crist no es desanimin davant les adversitats actuals, perquè *el testimoniatge de l'evangeli és i serà sempre un signe de contradicció*.

Meditem en el nostre cor les paraules del Senyor Jesús: «Feliços els humils, perquè posseiran la terra. Feliços els qui tenen fam i set de ser justos, perquè seran saciats. [...] Feliços vosaltres quan, per causa meva, us insultaran, us perseguiran i escamparan contra vosaltres tota mena de calúmnies. Alegreu-vos-en i celebrehu, perquè la vostra recompensa és gran en el cel» (Mt 5,5-12). Renovem, doncs, «el compromís d'indulgència i de perdó que hem adquirit, i que invoquem en el *Pater Noster*, en posar nosaltres mateixos la condició i la mesura de la misericòrdia que volem obtenir: "Perdoneu les nostres culpes així com nosaltres perdonem els nostres deutors" (Mt 6,12)».¹⁷ La violència no es venç amb la violència. Que el nostre crit de dolor vagi sempre acompanyat per la fe, l'esperança i el testimoniatge de l'amor de Déu. Expresso també el meu desig que a Occident, especialment a Europa, cessin l'hostilitat i els prejudicis contra els cristians, pel simple fet que intenten orientar la seva vida en coherència amb els valors i principis continguts en l'evangeli. Que Europa sàpiga més aviat reconciliar-se amb les seves arrels cristianes, que són fonamentals per a comprendre el paper que ha tingut, que té i que vol tenir en la història; d'aquesta manera sabrà experimentar la justícia, la concòrdia i la pau, creant un diàleg sincer amb tots els pobles.

La llibertat religiosa, camí per a la pau

15. El món té necessitat de Déu. Té necessitat de valors ètics i espirituals, universals i compartits, i la religió pot contribuir de manera preciosa a la seva recerca, per a la construcció d'un ordre social just i pacífic, a nivell nacional i internacional.

La pau és un do de Déu i al mateix temps un projecte per realitzar, però que mai no es complirà totalment. Una societat reconciliada amb Déu està més a prop de la pau, que no és la simple absència de la guerra, ni el mer fruit del predomini militar o econòmic, ni de bon tros d'astúcies enganyoses o d'hàbils manipulacions. La pau, contràriament, és el resultat d'un procés de purificació i elevació cultural, moral i espiritual de cada persona i cada poble, en el qual la dignitat humana és respectada plenament. Invito a tots els qui desitgen ser constructors de pau, i sobretot els joves, a escoltar la pròpia veu interior, per trobar en Déu referència segura per a la conquesta d'una autèntica llibertat, la força inescotable per a orientar el món amb un esperit nou, capaç de no repetir els errors del passat. Com ho ensenya el servent de Déu Pau VI, a la saviesa i clarividència del qual es deu la institució de la Jornada Mundial de la Pau: «En primer lloc, cal donar a la pau altres armes que no siguin les destinades a matar i a exterminar la humanitat. Són necessàries, sobretot, les armes morals, que donen força i prestigi al dret internacional; prime-

---

¹⁷ PAU VI, Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau 1976: AAS 67 (1975), 671.

rament, la d'observar els pactes.»¹⁸ La llibertat religiosa és una arma autèntica de la pau, amb una *missió històrica i profètica*. En efecte, ella valora i fa fructificar les qualitats i potencialitats més profundes de la persona humana, capaces de canviar i millorar el món. Ella permet alimentar l'esperança en un futur de justícia i de pau, també davant les greus injustícies i misèries materials i morals. Que tots els homes i les societats, en tots els àmbits i angles de la Terra, puguin experimentar aviat la *llibertat religiosa, camí per a la pau*.

Benedictus pp XVI

Vaticà, 8 de desembre de 2010

---

¹⁸ *Ibid.*, 668.

secció bibliogràfica

MISCEL·LÀNIA MOSSÈN MIQUEL BARBARÀ ANGLÈS.

APORTACIÓ A LA HISTÒRIA DE L'ARXIDIÒCESI DE TARRAGONA:

ENTRE DOS POSTCONCILIS 1969-2009

Edita: Arquebisbat de Tarragona

Edició a cura de Mn. Joaquim Claver Caselles

Gestió editorial: Ferran Juan Valero.

Producció tècnica i impressió: Sugrañes Editors, SL.

Any: 2010

L'esmentada publicació consta d'una presentació a càrrec del Sr. Arquebisbe, Mons. Jaume Pujol Balcells, així com d'un prefaci redactat pel coordinador de l'edició, Mn. Joaquim Claver. Està dividida en dues parts: la primera es titula «Algunes fites significatives en la història de l'arxidiòcesi de Tarragona als darrers anys», i la segona, «Alguns parlaments de Mn. Miquel Barbarà Anglès». Es complementa amb l'annex «Mossèn Miquel Barbarà Anglès: biografia i publicacions», i amb quatre apèndixs: «Cronologia diocesana», «Activitat legislativa-dispositiva i actes de govern a l'arxidiòcesi», «Repertori bibliogràfic d'interès diocesà» i «Alguns esdeveniments en imatge relacionats amb Mn. Miquel Barbarà».

«El *corpus* central de la Miscel·lània ve donat per 30 documents o escrits. És el resultat a què s'ha arribat partint d'un ampli repertori prèviament seleccionat [...] A la vista d'aquest variat contingut a què finalment s'ha arribat, ha semblat lògic dividir aquest *corpus* en dues parts: una primera, formada per aquells escrits considerats significatius en tant que representatius d'algun moment o circumstància de l'esmentat període històric; una segona part, formada per aquells altres escrits personals de Mn. Miquel Barbarà, també significatius per alguna raó o altra» (del Prefaci a l'edició).

